Regd. No. R. 18.   విడి ప్రతి 30 పైసలు   శుక్రవారం 29-12-72

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44   సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి   సంచిక 52

"శోధన్"
వుడ్ ప్రైమర్
క్రొత్తకొయ్యకు కవచంలాంటిది
మొట్టమొదట పూయుటకు ప్రత్యే
కంగా తయారుచేయబడిన రంగు
ఎండవానలనుండి కొయ్యను కాపా
డును తయారుచేయువారు:
శోధన్ పెయింట్సు,
శోధన్ నగర్ - నెల్లూరు-3
పోను నెం. 506

నెల్లూరు శ్రీలీలామహల్ లో
Now Running 2nd
House Full Week
G. P. Sippy's
Seeta Aur Geeta
సీతా ఔర్ గీతా (హిందీ)
ధర్మేంద్ర, హేమమాలిని, సంజీవ
కుమార్ నటించిన కలర్ చిత్రం.

నెల్లూరులో ఎం.ఎల్.ఏ.ల ముట్టడి!

తిరుపతి సమావేశానికికూడా ఎవ్వరూ పోకపోవచ్చునట

నెల్లూరు జిల్లాలోకూడా సమైక్యతావాదులనండి -ముఖ్యమంత్రి వర్గీయులనండి - కాంగ్రెస్ ఎం. ఎల్. ఎ లపై ముట్టడి ప్రారంభమైంది 27 తేది కోవూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిని వారి స్వగ్రామమైన రామన్నపాళెంలోనే దిగ్బంధనం చేశారు; విద్యార్థులు, ఎన్. జి. ఓ. లే కాకుండా; జి. ప. ఛేర్మన్ మేగోటి, రాజ్యసభసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి, ఎం. ఎల్. సి. శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి ప్రభృతులు ఆ సమయంలో అక్కడ ప్రత్యక్షం కావడం విశేషం.

నెల్లూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారిని 28 తేది కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులో ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు కలుసుకున్నారు— బయట బలగం పెద్దగానే వుణ్ణింది.

ఈ ఇద్దరూ ఇటీవల నెల్లూరులో లేరు; పార్టీ మీటింగుకుపోయి హైదరాబాదులోనే వుండినారు. వీరికోసం వుద్యమకారులు నిరీక్షిస్తుండినారేమో, వచ్చిన మరురోజే పట్టుకున్నారు!

రామచంద్రారెడ్డిగారి వద్దకు 27 తేది వుదయం పదకొండు పన్నెండు గంటల ప్రాంతంలో కోవూరునుండి ఒక లారీలో విద్యార్థులు, తదితరులు రామన్నపాళెం చేరుకున్నారు. వేరుగా పోయారో, వారితోపాటే వెళ్ళారోకాని, కోవూరు సమితిప్రెసిడెంటు శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి కూడా అక్కడకు చేరుకున్నారు. మరి కొంతసేపటికి నెల్లూరునుండి ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు, తదితరులు చేరారట. మరి కొంతసేపటికి మేగోటి, గునుపాటి, కె. వి. ఆర్. చేరారట. ఇంకొంతసేపటికి శ్రీ పాపిరెడ్డిగారొచ్చారట మధ్యలో కార్పొరేషన్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఓ. సి. సుబ్బారాయుడు బృందం వచ్చిందట మొదట కోవూరు విద్యార్థి బృందం రామచంద్రారెడ్డిని ఒక కాగితం మీద సంతకం పెట్టమన్నారట; ఆయన పెట్టలేదట పాపిరెడ్డిగారు ఇంకో కాగితం మీద చేవాలు చేయమన్నాడట; దానికీ తిరస్కరించారట. బయట రామచంద్రారెడ్డిగారు తిరుపతి సమావేశానికి పోవాలని, ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదినని వ్రకటించాలని, జై ఆంధ్ర అనాలని, ఇంటికి జండా కట్టుకోవాలని రకరకాల నినాదాలు, రభసలు. ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు మాత్రం సామ్యంగా షద్యమానికి నాయకత్వం వహించవలసిందిగా కోరారట ఒకవైపు వాగ్వాదాలు, ఇంకోవైపు నినాదాలు మేగోటి, గునుపాటిగారలు మధ్యవర్తిత్వం నెరపారట. రామచంద్రారెడ్డిగారిచే జై ఆంధ్ర అని పించారట, జండా పట్టించారట ఈవిధంగా బలవంతంగా చేయించడం

—కాపవ 7వ పేజీలో

"నేను సమైక్యతావాదిని—
అది నా దృఢనిశ్చయం—
అందులో మార్పులేదు"

జై ఆంధ్ర అనిపించారు—
జండా పట్టించారు—
కాని బలవంతంగానేనట!

నవీన్ వస్త్రాలయ

ట్రంకురోడ్డు (ఫోన్ నెం. 838) నెల్లూరు.

పండుగసమయంలో ముఖ్యంగా అందరినీ ఆకర్షించేవి అందమైన వస్త్రాలు, అందరికి అన్నిసమయాలలో పనికివచ్చు పట్టుచీరెలు, సూటింగులు, షర్టింగులు మీ అందాన్ని మరింత శోభాయమానంగా యినుమడింపజేయు సరికొత్త డిజైనుల వస్త్రాలు సప్లయి చేయుటలో నగరములో ప్రసిద్ధిగాంచిన వస్త్రాలయం.

క్రొత్తసంవత్సరము, సంక్రాంతి పండుగలకు సరిక్రొత్త డిజైన్లు వచ్చియున్నవి.

మా పంచమ వార్షికోత్సవ సందర్భమున
తామందరికి మా శుభాకాంక్షలు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ పరీధావి మార్గశిర బహుళ నవమి శుక్రవారం 29 12—1972

రాజాజీ అస్తమయం

రాజాజీ అస్తమించాడు. ముప్పాతిక శతాబ్దంపాటు అనుపమ అనర్ఘళ దేశ భక్తి జ్వాలతో వెలిగిపోతూ, తుది శ్వాసవరకు చైతన్యపూరితంగానుండి ఒక మహాజీవితం పరిసమాప్తమైంది. దేశాన్ని, ప్రపంచాన్ని కల్లోల పరిచే సమస్యల విషయంలో ప్రజలను జాగృతం చేసి, హెచ్చరించి కర్తవ్య ప్రబోధం గావించే ఒక దివ్యవాణి మూగ వోయింది భారతదేశం నిజంగా వెల లేని ఒక జాతిరత్నాన్ని కోల్పోయింది. రాజాజీ అంతటి తీవ్ర వివాదాస్పదుడైన రాజకీయ నాయకుడులేడు. కాని ఒక్కో వివాదాంశం ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచింది; అసామాన్యమైన ఆయన ప్రతిభను, దూరదృష్టిని గుర్తింపచేసింది; ఆయనకు విశ్వ ప్రఖ్యాతిని సంపాదించిపెట్టింది. దేశంలో ఆయన అధిష్ఠించని ఉన్నతపదవిలేదు. గవర్నర్ జనరల్, గవర్నర్, కేంద్రమంత్రి, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిత్వం - ఇవన్నీ ఆయన చేశారు. [illegible] అఖండ ప్రజ్ఞతో, అపూర్వ దక్షతతో నిర్వర్తించాడు కాంగ్రెస్ సంస్థలో ఆయన వున్నంతకాలం కార్యవర్గ ముఖ్యుడుగా మరొక నాయకుడు లేడేమో! ఎన్ని వున్నత పదవులనలంకరించినా, రాజాజీ రాజకీయ జీవితంలో పోరాటాధ్యాయమే, ముళ్లమీద నడకే దీర్ఘమైనదేమోనని పిస్తుంది పదవులలో కంటే, పోరాటంలోనే ఆయన సుఖాన్ని, సంతోషాన్ని పొందాడేమోననిపిస్తుంది

ఏ సమస్యనైనా రాజాజీ చూసే దృష్టివేరు, ఆలోచనవేరు, ఆయన [illegible] మార్గం వేరు. ఆయు [illegible] విశిష్టమైన, నూతన మైనమార్గం ఆ మార్గం. వీటి ఎదురీదే దిగాజు [illegible] ఒక్కడే ఎదురీద వలసివచ్చినా, [illegible] ఏదొంటి [illegible] - ఆయన వంకోడింతే వాడుకాదు; జంకేవాడుకాదు; ఏకాకిగా నిర్భయంగా పోరాటం సలిపేవాడు. గాంధీజీతో సైతం [illegible], ఆయన్ను ఎదిరించుటకుకూడా రాజాజీ వెనుదీయ లేదంటే ఆయనలోని చిత్తశుద్ధి ఎంత మహత్తరమైనదో, పటుతరమైనదో. స్వంత అభిప్రాయాలు, స్వాభిమానాలు లేకుండా అవకాశవాదమే అవశ్యవాదమై పోయిన ఈరోజులను, ఈ నాయకులను తలచుకుంటే, రాజాజీకి సాష్టాంగ ప్రణామం చేయకుండటం ఎట్లా? ఎక్కడైతే పరిశీలనైతే [illegible], [illegible] ఎంటాయో అక్కడ రాజాజీ మనం చూడగలం.

రాజాజీ [illegible] [illegible]. రాజకీయంగాకాని, ఇతరంగాకాని ఆయన్ను ఎంతగానైనా విమర్శించిన వారుండవచ్చుగాని, వ్యక్తిగతంగా ఆయనలో మచ్చ చూపగలిగినవారు లేరు. రాజకీయంగా రాజాజీ ఎంత వ్యతిరేకతనైనా, ఎన్ని బాధలకునైనా ఎదిరించి నిలవ గలిగాడు. నిరుపమానమైన మానవత్వ విలువలకు, ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణకు, రాజ్యాంగ పవిత్రత కాపాడటమునకు, నిత్యజీవితంలో వ్యథ ప్రమేయాన్ని [illegible] చేయుటకు, భారత-పాక్ సఖ్యతకు, విశ్వ శాంతికి - ఒక్కటేమిటి, ప్రజాహితమైన ప్రతి సమస్యను దేశభక్తి అవిరామంగా కృషిచేశాడు. [illegible], [illegible] చెందు చేర [illegible], తుదిక్షణం వరకు ధర్మయుద్ధం చేసిన మహనీయ వ్యక్తి రాజాజీ

రాజకీయవాది నేతగా, పరిపాలకుడుగానే కాదు, సంఘ సంస్కర్తగానే కాదు, సాహిత్యవేత్తగాకూడా దేశానికి ఆయన చేసిన సేవ [illegible] అనుపమానమనే చెప్పాలి ఆయన బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి మేధావి [illegible] మేటి దేశం గర్వించదగిన మహాపురుషుడు. ఆయన నిర్యాణం పూరింపలేని పెద్దలోటు. ఆయనకివే మా శ్రద్ధాంజలి!

రాజాజీ

కాకాని

కాకాని వీరమరణం

వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ కాకాని వెంకట రత్నం వీరమరణం పొందారు యుద్ధ భూమిలో క్షతగాత్రుడై మరణించడమే వీరమరణం కాదు; తాను విశ్వసించిన ఆశయసిద్ధి కోసం అహోరాత్రులుగా సాగుతున్న వుద్యమ మధ్యలో, ఆకస్మికంగా కాయకట్టుకూడా వీరమరణమే అవుతుంది. ఆదివారంనాడు విజయవాడ పట్టణం, పరిసర ప్రాంతాలు మహోద్రిక్తంగా వున్నాయి. సమైక్యతావాదులు - ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదుల మధ్య మహాభీకర పోరాటం అనివార్యమైంది. ఆ సంఘర్షణను నివారించడానికి పోలీస్ కాల్పులుకూడా జరిపింది. ఈ మహోద్రిక్త వాతావరణంలో సంఘర్షణలను నివారించడానికి, శాంతిని కాపాడడానికి వెంకటరత్నం ఆ రోజంతా అవిశ్రాంతంగా అటుఇటు పరుగులు తీశాడు. బాగ ప్రొద్దు పోయాక గెస్ట్‌హౌస్ చేరుకున్నాడు; పరిస్థితులనుగూర్చి అనుయాయులతో చర్చలు జరిపాడు. రాష్ట్రంలో అరాచక పరిస్థితులు ఒకవైపు, విజయవాడ విషమ పరిస్థితులొకవైపు, మంత్రివర్గ ప్రతిష్టంభన, కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వ వైఖరి - ఇవి ఒకటొకటి ఆయనను ఆందోళన పరచాయి, ఆవేదన పెట్టాయి, ఆరాటం పుట్టించాయి; పడుకుంటే నిద్రపట్టలేదు; అంత పెద్దగుండె ఈ భారాన్ని మోయలేకపోయిందేమో, ఈ ఆవేదనను భరించలేకపోయిందేమో - బరువెక్కింది, బాధతో ఘూర్ణిల్లింది; అప్పటికి చేర్చారు, మానవప్రయత్నం విఫలమైంది. కాకాని శాశ్వతంగా కన్నుమూశాడు. అంతా అరగంటలోగా జరిగిపోయింది విజయవాడ గాఢ నిద్రలో వుండగా జరిగిపోయింది ఇంత ఘోర విపత్తు! రోజంగా విపరీతంగా ఆలోచించేసి, శారీరకంగా మానసికంగా అలసి సొలసి పోయిన కారణంగా శక్తి చాలలేదేమో కాని, లేకుంటే యమున్నిహడా రీకొని తరిమిపారవేసి వుండేవాడేమో కాకాని! రోజంతా కళకళమంటూ చైతన్యంతో నలుదిశలా పరుగులుదీస్తుండిన కాకానిని చూచిన విజయవాడ పౌరులు తెల్లవారే సరికి ఆయన మరణవార్తను వినవలసి వచ్చేసరికి నిశ్చేష్టులైపోయారు.

కాకాని మంత్రిత్వంతో ప్రఖ్యాతికి వచ్చిన వాడుకాదు. చిత్తశుద్ధి, స్వార్థరహితమైన సేవతో పైకివచ్చినవాడు. కష్ట సమయాల్లో, విషమక్షణాల్లో ప్రజల అండన నిలవడం కాకాని జీవిత లక్షణం. కమ్యూనిస్టు హింసాకాండతో కృష్ణాజిల్లా భయంకరంగా వున్న రోజుల్లో, జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వూరువూరు కల్లె పల్లెతిరిగి ప్రజలకు అండగా నున్నానని అభయం ఇచ్చిన అనుపమాన సాహసోపేతుడైన వ్యక్తి శ్రీ కాకాని. ఆయన పేరు పలుదిశలా మార్మోగింది ఆ సమయంలోనే. కాకాని జీవితంలో ఇటువంటి పరీక్షా సందర్భాలు అనేకం అందులో చివరిది ప్రత్యేకరాష్ట్రోద్యమం తను నమ్మిన ఆశయంకోసం సర్వస్వం త్యాగంచేసి, అరమరలు లేకుండా రంగంలో దూకి, ప్రజలమధ్య నిలబడటం కాకాని సహజ స్వభావం అందుకే ఆయనకు మంత్రిత్వం కనపడలేదు, ముఖ్యమంత్రి కనపడలేదు, హైకమాండు కనపడలేదు, అసలకు ప్రధాని ఇందిరమ్మా కనపడలేదు; ప్రజలు, వారి ఆందోళనే కనపడ్డాయి. అందుకనే అందులో దూకాడు, అందులోనే అసువులు బాశాడు.

ఇటువంటి పుణ్యమరణం అందరికీ లభించేదికాదు. చావు బ్రతుకులలో కూడా కాకాని వీరుడే అనిపించుకున్నాడు దివంగతుడైన ఆ వీరునికి ఇవే మా జోహారులు!

——

ప్రత్యేకాంధ్ర, సమైక్యాంధ్ర-భిన్నాభిప్రాయాలు

కొన్ని శతాబ్దాలపాటు విడిపోయి మరలా కలుసుకొన్న తెలుగు ప్రజల ప్రవర్తన చూస్తూవుంటే విచారం కలుగుతుంది. క్షణికోద్రేకాలకులోనై విడిపోవాలని ఆందోళన చేస్తున్నారు. విడిపోయినందువలన కోటేరి దారిద్ర్యమేకదా. విద్యార్థులకు విద్య అవసరంలేదు ఉద్యోగస్థులు ఉద్యోగం చేయరు. తమ ప్రత్యక్ష అస్త్రాలేవ్వ సంధిస్తారు. ధ్వంసంచేస్తే తప్ప కండ్లు తెరవని ప్రజాప్రభుత్వం, ఉద్యోగుల జీతాలే చెల్లించే పరిస్థితిలోలేని ప్రభుత్వం పోలీసు బందోబస్తుకు నెలకు రెండుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నది. ఇవి ప్రజల డబ్బు అనే విషయాన్ని గ్రహించే స్థితిలో ప్రజలులేరు. ఈ పవిత్ర భారతదేశానికి భావిముక్తి యెప్పుడో!

వరంగల్ —ఉండేల మాలకొండారెడ్డి

★ ★ ★

ప్రత్యేకాంధ్ర పోరాటం ఉధృతస్థాయి చేరింది. ఉద్యమ నాయకులు, త్యాగధనులు, కార్యకర్తలు శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం వంటి మహానాయకులు తీవ్రమైన ఆలోచనల ఫలితంగా ఈ ఉద్యమాన్ని చరిత్ర ఉధృతం చేసి, ప్రత్యేకాంధ్ర సాధనకు ప్రతిపాదనలు కదన రంగంలో దూకాలి; ఆయన లక్ష్యం నెరవేర్చాలి.

—కటారి మునుస్వామి

సూళ్లూరుపేట పి.ఎం.ఎల్.పి.

★ ★ ★

ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రావతరణకు కను చూపుమేరలో వుంది. విద్యార్థులోకం మరొక్కసారి విజృంభిస్తే రాజీనామా లిప్పాల్సిన మిగతా ఆంధ్ర మంత్రులుకూడా దారికొస్తారు. ఇక ప్రత్యేకరాష్ట్రోద్యమం విద్యార్థుల చదువులకు భంగం కల్గించకూడదు. విద్యార్థులు పాఠశాలలకువెళ్తూనే సాయంకాలాల్లో ఉద్యమ కార్యక్రమాలు చేపట్టవచ్చు. కాలేజీలకు వెళ్తూ ఆందోళన తీవ్రతరంచేయడం వుద్యమానికొక కొత్త రూపాన్నిస్తుంది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో నాయకులు ఉద్యమాన్ని నడపాలి; విద్యాసంవత్సరం రద్దుకాకుండా చూడాలి. సంక్రాంతి సెలవుల తర్వాతైనా విద్యార్థులు కాలేజీలకు వెళ్ళేకం నుండిది అది ఉద్యమాన్ని బలపరుస్తుందనుకోవడం పొరపాటు.

నెల్లూరు —జి. సుధాకర్

లెక్చరర్, వర్ధమానుకాలేజి

★ ★ ★

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి నానాటికీ క్షీణిస్తూంది; విద్యార్థులు సమ్మెనాటావలంబిస్తూంది. రాష్ట్ర విభజనకాని ఏకాభిప్రాయం లక్షణమే జరగాలన్న ఆకాంక్ష సర్వత్రా వెల్లడవుతూంది. ఇప్పటికి దాదాపు ఒకటర్మ్ చదువులు పోయాయి. ఇంకా ఎంతకాలం పోగొట్టుకోవాలో అంతు పట్టడంలేదు. రాజకీయ నాయకులకు ఐక దారికి రా, దాని కి విద్యార్థులే దొరుకుతారు; విద్యార్థులను ముందుకుతోసి తాము వెనుక నిలబడుతున్నారు. విద్యార్థులు వుద్రేకంలో ముందువెనుక ఆలోచించకుండా ఉరుకుతున్నారు; నాయకుల స్వప్రయోజనాలకు వుపయోగపడుతున్నారు

ప్రతి వుద్యమానికి విద్యార్థులవసరమా? వారి జోక్యం లేకపోతే సమస్యలు పరిష్కరింపబడవా? రేపు మన అకడెమిక్ సంవత్సరం రద్దుచేస్తే బాధపడేదెవ్వరు? విద్యార్థులు రాజకీయాలు రంగిరించిపోసే ఈ రాజకీయ నాయకులా అప్పుడు ఆదుకొంటారా? ఇన్నాళ్ళు మనల్ని ప్రోత్సహించి సమ్మెలు జరిపిస్తున్న నాయకులు మన చదువులు నష్టమైనప్పుడు కనీసం సానుభూతికూడా చూపరు!

కాబట్టి విద్యార్థిసోదరులు ఈ దుష్ట రాజకీయ శక్తులను తమలో చొరబడనివ్వకుండాచేసి, రాజకీయ చదరంగంలో పావులుగా మారకుండా చూసుకోవాలి ముందు విద్యా సంవత్సరం రద్దయ్యే పరిస్థితులు కల్పించకుండా మన చదువులు కాపాడుకోవాలి

నెల్లూరు —ఐ. వి. రఘురామమూర్తి

★ ★ ★

ప్రత్యేకరాష్ట్రంవల్ల బాగుపడేదెవ్వరు? తిండికి గతిలేక, ఉద్యోగానికి దోవలేక అలమటించిపోతున్న నిర్భాగ్యుల జీవితాలు బాగుపడ్తాయా? ఆర్థిక అసమానతలు తొలగిపోతాయా? నిరుద్యోగ సమస్య సమసిపోతుందా? స్వార్థపరులైన రాజకీయ వాదులకు మంత్రిపదవులు లభించవచ్చు; కొందరు ఉద్యోగులు బాగుపడవచ్చు అంతమాత్రాన రాష్ట్రం సుభిక్షమౌతుందా? తిరిగి ప్రత్యేక రాయలసీమ, ప్రత్యేక నెల్లూరుజిల్లాల ఉద్యమాలు తలెత్తవనే నమ్మకమేమైనావుందా? గోరంతలు కొండంతలుచేసి, చిన్నసమస్యను పెద్ద ఉద్యమంగా రూపొందించి అశేష జనాన్ని అవస్థలపాల్జేస్తున్నారీ ఉద్యమనాయకులు. ఇంతకన్నా పెద్ద సమస్యలు మనల్ని పీడిస్తుంటే వాటి నివారణకు ఈ నాయకులెప్పుడైనా పూనుకొన్నారా? విద్యార్థులు, యువకులు దేశాన్నెదుర్కొంటున్న పెద్ద సమస్యలపట్ల తమ దృష్టి నిలిపి, మనిషి మనిషి మధ్య అసమానతలను తొలగించే అభ్యుదయ పథకాలను ప్రత్యక్షంగా చేపట్టే ఉద్యమానికి నడుము బిగిస్తే సముచితం కానీ, ఈ ప్రాంతీయ ద్వేషం వల్ల రాష్ట్ర ప్రజలకు జరిగే లాభమేమీ వుండబోదు

విరువూరు —కె. ఎమ్. ప్రసాద్

బి.ఎస్‌సి.

★ ★ ★

ఆనాడు మద్రాసు వద్దన్నాము; ఆంధ్రప్రదేశ్ అని పేరుపెట్టి, ఆంధ్రుల డబ్బు తీసుకపోయి తెలంగాణాలో ఖర్చుచేసాము; ఇకనైనా మనయిల్లు మనం చక్కబెట్టుకోవాలి కొందరింకా పదవుల ఆశతో తటపటాయిస్తున్నారు ప్రజా ఉద్యమస్ఫూర్తిని గమనించి, అందరూ ఐక్యంగా, శాంతియుతంగా, సత్యాగ్రహాల ద్వారా ప్రత్యేక రాష్ట్రం సాధించుకోవాలి.

పల్లెపాడు — దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి

ట్రూమన్ రాలిపోయాడు

మరొకవటవృక్షం రాలిపోయింది మానవ చరిత్రలో అతి క్లిష్టమైన సమయం — ద్వితీయ ప్రపంచ మహాసంగ్రామ ఘట్టంలో — అమెరికాకు నాయకత్వం వహించి, అత్యంత వ్యథాభరితమైన, కీలకమైన నిర్ణయాలనుచేసి, తాను నమ్మిన ఆశయాన్ని నిర్భయంగా నిక్కచ్చిగా ప్రకటించగల ధీరోదాత్తుడని ప్రపంచదేశాల జోహార్లందుకొన్న అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ట్రూమన్ తన 88 వ ఏట, 26 తేదీ కన్నుమూశాడు అతడు సామాన్యుడు; అసామాన్యుడు.

శాంతి చర్చలు—మారణ హోమాలు!

వియత్నాంలో అమెరికా అనుసరిస్తున్న విచిత్రమైన విధానం!

వియత్నాం పూర్తిగా నాశనమైపోయే వరకు దానిమీద బాంబువర్షం ఆగేట్టుగా లేదు. రష్యా, చైనాలతో సఖ్యం పెంచుకున్న అమెరికా, శాంతికై వియత్నాం ప్రతినిధులతో చర్చలు సాగిస్తూనే, వియత్నాం మీద దారుణమైన దాడులను చేస్తున్నది. ఈ పక్షం రోజులే కేవలం తాత్కాలికంగా మళ్ళీ దాడులు ఆగి, శాంతి సంప్రదింపులు కొనసాగవచ్చును. ఈ గొడవకు కారణం?

వియత్నాం కమ్యూనిస్టుపార్టీ పాలించే దేశమైనా, అది స్వతంత్రసీమ అందువలన, అది ఏనాటికైనా ఒక కొత్త యుగోస్లావియా కావచ్చును. రుమేనియా దృష్టాంతంకూడా ఎదుట వున్నది. ఆ రెండు దేశాలకు వలెనే ఇక్కడకూడా ఒక గట్టి నాయకుడుండెను. మార్షల్ టిటో, చౌసెస్కూ యుగోస్లావియా, రుమేనియా రాజ్యాలకు సాటిలేని నాయకులైవుంటే, హో-చి-మిన్ వియత్నాం నాయకుడై వుండెను. మావోకు సైతం ఏమాత్రం తీసిపోని శక్తి ఆయనలో వుండెనని ఎర్రటి ప్రపంచమంతా విశ్వసించింది. అటువంటి సీమను కేవలం 'శమ' సీమగా యెంచి అన్నివిధాలా సాయపడడానికి సహజంగా రష్యా, చైనాలు అమితోత్సాహాన్ని ప్రదర్శించవు; కాని, సాటి రాజ్యాల సీమకు సాయపడకపోవు. ఈ రెండు ప్రవృత్తుల మధ్య ఎంత సాయాన్ని రష్యా-చైనా లందించగలవో అంత సాయాన్ని ఆ పెద్ద రాజ్యాలు అందజేస్తూనేవున్నవి.

ఈలోగా, రష్యా-చైనాల పరస్పర కలహంవలన, ఈ సాయంకూడా కొంత కుంటుపడినది. మళ్ళీ ఇప్పుడు రెండు రాజ్యాల సాయం అందుతున్నదని వినికిడి.

ఇక అమెరికా వైఖరి: ఉత్తర వియత్నాం కమ్యూనిస్టుగనక, దక్షిణవియత్నాం కమ్యూనిస్టేతరం గనక దక్షిణభాగాన్ని తన సీమగానే భావించింది, ఇజ్రాయిల్ సీమకు అండించినట్టుగానే, ఈ భాగానికి పుష్కలంగా సాయం అందించినది. సేన, నౌక, యుద్ధవిమానం— అన్నీ ఇక్కడకు తెచ్చి, ఇక్కడి రాజ్యవు అనుమతిపై, ఆహ్వానంపై ఆక్రమించి అమెరికా ఉత్తరవియత్నాం చర్యలను ఎదుర్కొన్నది. ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కోడానికి రష్యా-చైనాలు ప్రత్యక్షంగా రంగంలోకి దిగుతవని అన్నారుగాని అవని జరగలేదు. జరగకున్నా, ఉత్తరవియత్నాం సజీవంగా నిల్చివున్నదిగనక, తనపని చాలవరకు తీరిందిగనకనూ— ఇక ఏం చేసినా ఫలితం ఒకటేగనకనూ యుద్ధవిరమణ చర్చలకు దిగింది.

అవల పశ్చిమాసియాలో తాను సాయపడిన ఇజ్రాయిల్ సీమ రష్యా-అరబ్బు రాజ్యాల సంయుక్త శక్తిని ఎదిరించి నిల్చింది. ఇక్కడ తాను సాయపడిన దక్షిణ వియత్నాంలో ఆ భాగం కమ్యూనిస్టు గెరిల్లాల ప్రభుత్వ వశమైవున్నది. ఆ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు యుద్ధవిరమణ చర్చలలో పాల్గొంటున్నారు తాత్పర్యం? ఉత్తరవియత్నాం దాసోహం అనలేదు సరికదా, దక్షిణవియత్నాం కమ్యూనిస్టు గెరిల్లాల వ్యవహారం బలపడింది.

పశ్చిమాసియాలో, ఇజ్రాయిల్ సీమను నిర్మూలించడం సాధ్యంగాదని రష్యా గుర్తెరిగి అరబ్బులకు తెలియజేసినట్లే, ఇక ఉత్తరవియత్నాం మారణహోమం సాగిస్తే అఖ్యాతిమినహా మరేమి లేదుగనక, రష్యా-చైనాల సాయంతో ఆ రంగంనుండి నిష్క్రమించవలెనని అమెరికా సంకల్పించుకున్నది.

రహస్యంగా ఉత్తరవియత్నాంతో ఒక శాంతి సంధిపత్రం వ్రాసుకోవడంకూడా జరిగింది. దాని వివరాలు రహస్యంగా తెలుసుకున్న దక్షిణ వియత్నాం అందులోని కొన్ని అంశాలను ఆక్షేపించింది. అంతేగాక అమెరికాలోకూడా పరిపాలకవర్గం అభ్యంతరాలను కొన్నిటిని లేవదీస్తున్నదని తెలిసింది. అంతట దానిని 'అహమత్ బాకా' లో వుంచి, అమెరికా మళ్ళీ ఉత్తరవియత్నాంపై ఘోరంగా దెబ్బతీసింది. రష్యా-చైనాలు ఖండించినవి. లోకం అంతటా అమెరికా చర్యను ఖండించారు. మన రాయబార కార్యాలయానికి సంబంధించిన భవనం ఉత్తరవియత్నాం దాడులలో దెబ్బతిన్నది; ఇటువంటివే మరికొన్ని ఘటనలు జరిగినవి అందువల్ల అమెరికా దాడులపై మరింత ఆగ్రహం కలిగింది.

ఇక జరగవలసింది మళ్ళీ శాంతి చర్చలు, దాడుల ఆపడం. ఈసారి ఏమవుతుందో చూదాం.

ఎన్నిసార్లు యుద్ధం ఈ రంగాన ఆగిపోతుందనుకున్నామో, లెక్క వున్నదా? ఇదొక చిత్రం

వారం..వారం..

చుండి జగన్నాథం

ప్రపంచంలోనేగాదు చిత్రం, మన దేశంలోనూ చిత్రంగా జరగడంలేదా? అందరికీ అన్నవస్త్రాదులిచ్చే ఉద్యమం సవ్యంగా సాగడంలేదు. ఉన్నకొంతైనా నోరుగలవానికి లభిస్తున్నది వారికోవారికే పోనువస్తే 'తనదాకా అల్లవరదు.' గదా!

—కొరవ 10వ పేజీలో

కళ్ళద్దాల బెడదలేని

కాంటాక్ట్‌లెన్స్

—ఒక క్రొత్తప్రక్రియ

కళ్ళద్దాలు కొందరికి అలంకారం; మరి కొందరికి వికారం! అందరికీ కళ్ళద్దాలు అందగించవు. ముఖ్యంగా పెళ్ళికాని అమ్మాయిలకు సోడాబుడ్డి అద్దాలు ఒక పెద్ద డిస్‌క్వాలిఫికేషన్! అద్దాల మందం పెరిగే కొద్దీ అమ్మాయి అందం తరిగి, పెళ్ళి అవకాశాలు మరుగవుతుంటాయి. దళసరి అద్దాలవల్ల ఎన్ని పెళ్ళిచూపులు విఫలం కాలేదు?

అందంకోసం, అలంకరణకోసం అద్దాలు తగిలించుకునేవారు వుండవచ్చు. కానీ అది ఒక్కోసారి ప్రమాదానికి దారితీసే అవకాశంకూడా వుంటుంది. ఐనా యిటీవల అద్దాల ఫ్యాషను తగ్గిపోతూంది. నల్ల కళ్ళద్దాల గిరాకీ పెరిగేకొద్దీ సాదా కళ్ళజోడు రంగంనుంచి నిష్క్రమించేస్తూంది. అవసరమైతేతప్ప, అనివార్యమైతేతప్ప కళ్ళజోడుజోలికి చాలామంది పోవడంలేదు. చత్వారమో, మరేదైనా కళ్ళజబ్బో వుంటే విధిగా అద్దాలు పెట్టుకోవల్సి వస్తూంది.

అట్టాంటివారికి ఒక తరుణోపాయం— కాంటాక్ట్‌లెన్స్ ఇవి కళ్ళద్దాలుకావు; కానీ వాటికన్నా ఎక్కువ ఉపయోగకారి. అద్దాలు ముక్కుమీద బరువును మోపుతాయి. ఈ లెన్సెస్ ఆ బరువును తొలగిస్తాయి. అద్దాలు దృష్టి వైశాల్యాన్ని తగ్గిస్తాయి. ప్రక్కచూపులు చూడడానికి వీల్లేదు; క్రీగంటి చూపులు ప్రసరించడానికి కుదరదు. పైగా, నాలుగు చినుకులు రాలాయనుకోండి; ఇక అద్దాలు ముడిచి జేబులో భద్రపరచుకోవల్సిందేగదా! దుమ్మూధూళీ వస్తే తీసి తుడుచుకొంటుండాలి. అసలే

—కొరవ 8 వ పేజీలో

మీకు గుర్తు చేసేందుకే

(వ్యక్తిగత విషయము)

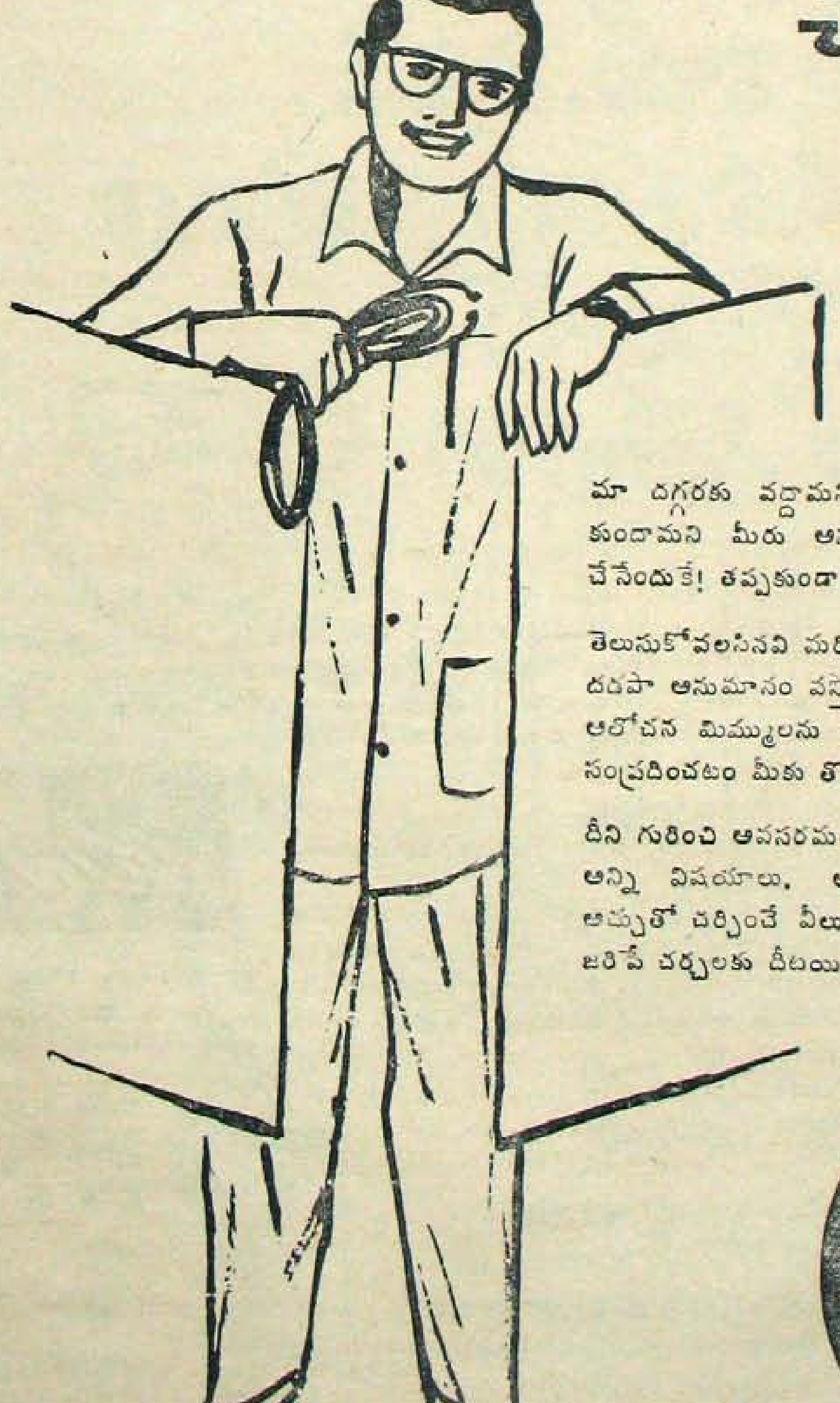

మా దగ్గరకు వద్దామని, డ్యూటీలో ఉన్న డాక్టరును కలుసుకుందామని మీరు అనుకుంటున్నారేమో. ఇది మీకు గుర్తు చేసేందుకే! తప్పకుండా రండి.

తెలుసుకోవలసినవి మరికొన్ని విషయాలున్నాయేమో! తరపా దరపా అనుమానం వస్తోందేమో! మీకు తెలియకుండా ఏదో ఒక ఆలోచన మిమ్మలను బాధిస్తోందేమో. ఏదేమయినా డాక్టరును సంప్రదించటం మీకు తోడ్పడుతుంది.

దీని గురించి అవసరమయినంత మీరు చదివి ఉండకపోవచ్చు! అన్ని విషయాలు, అందులో మీ అంతరంగిక విషయాలు అచ్చుతో చర్చించే వీలులేదుకదా మరి. వృత్తిరీత్యా నిపుణునితో జరిపే చర్చలకు దీటయినది లేదు.

ఇప్పుడు కుటుంబ సంక్షేమ కేంద్రాన్ని సందర్శించటం అవసరం

davp 72/458

జింక్ లోపంవల్ల వరి దిగుబడుల తగ్గుదల

ఇటీవల ఎక్కువ పండించే వరి, గోధుమ, జొన్న, మొక్కజొన్న రకములపై రసాయనిక ఎరువుల ప్రభావమును గురించి తెలుసుకొనుటకు భారత వ్యవసాయ పరిశోధనాపరిషత్తు దేశ వ్యాప్తముగా పరిశీలనను కొనసాగించింది. మామూలుగా ఎక్కువ పంటలు పండే 30 జిల్లాలలోను, వర్షాధారముతో పంటలు పండించే 20 జిల్లాలలోను పరిశీలనలు జరిగాయి. అంతకుముందు స్థానికముగా పండించే మంచి రకములకు ఒక మోస్తరుగా ఎరువులను వేసి పోల్చగా పైన పేర్కొనిన క్రొత్తరకములకు నత్రజని ఎరువులను వేసినప్పుడు ప్రతి కిలో ఎరువుకు రెట్టింపు పంట పండినట్లు తేలింది.

భాస్వరము తక్కువగా వున్న నేలలో వరిపంటకు సరఫరాచేసిన ప్రతి 60 కి. గ్రా॥ భాస్వరమునకు అదనముగా 910 కి. గ్రా॥ వరిపంట పండినట్లు తేలింది. మధ్యరకముగా భాస్వరము వున్న నేలలో ఇదే ఎరువును సరఫరా చేసినప్పుడు అదనముగా 602 కి. గ్రా. పంట పండినట్లు తేలింది.

అదేవిధముగా ఒకే నేలలో ఏడాది పొడవునా రెండు లేక మూడు పంటలను పండించి చూసినప్పుడు హెక్టారుకు 10 టన్నులకు పైగా పంట పండినట్లు తేలింది. వరుసగా మొక్కజొన్న, గోధుమ, శనగ పంటను పండించి హెక్టారుకు 15.3 టన్నుల పంట పండించగలిగారు.

రైతులోకం

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయపు పరిశోధనల ననుసరించి నేలలో సూక్ష్మ పోషకపదార్థమైన తుత్తునాగము (జింక్) లోపించుటవలన వరి, మొక్కజొన్న పంటల దిగుబడి తగ్గిపోయినట్లు తేలింది. నీటిపారుదల ద్వారా వరిని పండించే ప్రాంతములలో వరిచేలకు పెట్టే నీటిలో నూటికి 50 వంతుల నీరు నేలలో ఇంకిపోవుట, మొదలైనవాటిద్వారా వృధా అవుతూన్నట్లు తేలింది. బెంటోనైట్ మొదలైన ద్రవ్యమును వుపయోగించి, నీరు వృధాగా ఇంకిపోకుండా చేయవచ్చునని కనుగొనబడింది.

వరిమొక్కలు పిలకలుపెట్టు సమయంలోను, చేను పూతమీద వుండే సమయములోను వరిచేనులో తగినంత నీరువుండాలి. ఈ సమయములో నీరు లోపించినప్పుడు పంట దెబ్బతింటుంది. అదేవిధముగా పొట్టి గోధుమ రకములకు కిరీటపువేరు పెట్టు సమయములోను, చేను పూతమీద వున్నప్పుడు, గింజ తయారగు సమయములోను తగినంత నీరు సరఫరాకావాలి.

పంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయములో జరిపిన పరిశోధనల ననుసరించి గోధుమ వెన్నుతీసిన తరువాత నేలలో తగినంత తేమ లేకపోయినట్లయితే హెక్టారుకు 3 నుండి 5 క్వింటాలుల పంట తగ్గగలదని అంచనావేయబడింది. పొట్టి గోధుమ విత్తనములను నేలలో 4 నుండి 5 సెం. మీ॥ లోతులో నాటినప్పుడే మంచి పంటనిచ్చునట్లు నిర్ధారణ చేయబడింది.

వేరువేరు వాతావరణ- భూసార పరిస్థితులు కలిగిన 24 కేంద్రములలో మెట్ట వ్యవసాయముపై ఒక సమన్వయీకృత పరిశోధనాపథకము భారత వ్యవసాయ పరిశోధనాపరిషత్తుచే కెనడా సహకార

—కొరవ 10వ పేజీలో

కొత్తకొత్త సేద్యపు పరికరాలు

భారతదేశపు రైతు పశుయుగాన్ని యంత్రయుగంగా మార్చుతున్నాడు. పంజాబు రైతు వ్యవసాయ యంత్రీకరణ సాధించాడు. భూమిలో వున్న సత్తువను బయటికి లాగడానికి యంత్రాన్ని ఉపయోగిస్తున్నాడు. రైతు నాగలి పట్టాలన్నా, విత్తాలన్నా, ఊడ్చాలన్నా, కొయ్యాలన్నా నడుమును విరుచుకోవాలి. శ్రమ అధికం. ఫలితం తక్కువ. దీనినుండి తప్పించుకోవాలంటే తరణోపాయమేదీ? వ్యవసాయ యంత్రీకరణే దీనికి విమోచనమని రైతు తెలుసుకొన్నాడు. దేశ జనాభ పెరుగుదలదృష్ట్యా సంవత్సరానికి మూడు లేక నాలుగు పంటలు పండించే కాలం వచ్చింది. సకాల పైరు ఎంతో అవసరం. ఊడ్పుటలో ఒకరోజు ఆలస్యం దేశానికి ఒకరోజుకు సరిపడే గింజలు నష్టం. కనుక యంత్రీకరణ దేశ వ్యవసాయరంగంలో ఖర్చు తగ్గించుటకంటే, భారత ప్రజలకు సరిపడే తిండిగింజలను పండించుటలో ఉపయోగపడే ఒక సాధనం.

దమ్ము(దుక్కి)చేసే పనిముట్లు

దేశవాళీ నాగలి నేలను చీలుస్తుంది తప్ప పెళ్లను తిరుగవేయదు. పచ్చిరొట్టను (green manure) మట్టిలో కలపాలంటే దేశవాళీ నాగలి ఉపయోగపడదు. ఏపుగా పెరిగిన పచ్చిరొట్టను (5-6 అడుగుల) కోసి దున్నే రైతులున్నారు. పొడుగాటి అడ్డమీద టిక్కి లాగిస్తే పచ్చిరొట్ట (green manure) విరుగుతుంది లేక వంగుతుంది. అపై ఇనుపనాగలిచే (మౌల్డ్ బోర్డు నాగలి) కాని లేక బోదు నాగలిచే గాని లేక డిస్కు నాగలిచే దున్నిస్తే పచ్చిరొట్ట బాగా భూమిలో కలిసి చివికిపోతుంది. మురగుదమ్ము (puddling) లోతైన గల్లరేగడినేలలు తప్ప మిగతా నేలలకు అనువైనది. శ్రమను తగ్గించి, నేల బురదమయం చేయడానికి ఇనుప నాగళ్ళు, బోదు నాగళ్ళు డిస్కునాగళ్ళు, పడ్లరు, రోటవేటరు, ట్రాక్టరు కేజీ చక్రాలు ఎంతో అనుకూలం. ట్రాక్టర్ల వ్యవసాయానికి పడ్లరు, రోటవేటరు, కేజీ చక్రాలు మురగుదమ్ము (puddling) చేయడానికి అనువైనవి. ఎండుదుక్కి చేయడానికి ట్రాక్టర్ల డిస్కునాగలి, డిస్కు గుంటక, మరనాగలి, ట్రాక్టరు దంతి ఏదైనా అవసరం. పచ్చిరొట్ట కలియదున్నడానికి ట్రాక్టర్ లేక కేజీ చక్రాలు అనువైనవి.

శ్రీ సి. చంగల్ రాయలు
అసిస్టెంట్ ఎక్స్‌టెన్షన్ అగ్రానమిస్టు

విత్తు సాధనాలు

అడుసులో విత్తనము ఎదబెట్టే వరిగొర్రు కటక్‌లో నున్న కేంద్రీయ వరి పరిశోధనా స్థానములో కనుగొనబడినది. మెట్టవరిని ఎదబెట్టడానికి ఎరువుతోగూడా విత్తేగొర్రు వాడుకలోనికి వచ్చింది. మనీలాలో నున్న అంతర్జాతీయ వరి పరిశోధనాకేంద్రం మొలకెత్తిన విత్తులను ఎదబెట్టుటకు వరిగొర్రు కనుగొన్నారు. ఎనిమిది వరసలు ఒకమనిషి ఒకేసారి ఎదబెట్టి, నాలుగు ఎకరాలు పూర్తిచేయవచ్చు. కాని నాలుగు ఎకరాలు ఊడ్చాలంటే 40 మంది కావాలి. ఫలసాయం నాటిన పొలంకంటే ఏమాత్రం తగ్గదు

నారునాటు సాధనాలు

ఇంగ్లాండులో కొయ్యతో చేయబడిన వరినాటు సాధనం కనుగొనబడినది. ఇద్దరు పనిచేసే ఈ సాధనం రోజుకు 2½ ఎకరాలు నాటుతుంది. ఒక ఎకరా నాటడానికి 10 మంది కావాలి. కాని జపాన్‌లోనున్న కుబోటా సంస్థచే కనుగొనబడిన నాటే యంత్రం ఒకరిచే 1½ ఎకరావరకు రోజుకు నాటవచ్చును.

అంతర్ కృషి సాధనాలు

పొలాల్లో నాటిన వరిచేల్లో జపాన్ రోటరీ వీడరు కలుపుఖర్చు తగ్గించడమే గాక ఫలసాయం పెంచుతుంది. మనీలాలో నున్న అంతర్జాతీయ వరిపరిశోధనా కేంద్రం కలుపు నివారణ యంత్రాన్ని కనుగొన్నది. ఎకరా కలుపు నివారణకు 6 మంది కావాల్సివుంటే దీంతో 1½ ఎకరా వరకు కలుపు తీయవచ్చును. ఈ యంత్రాన్ని

—కొరవ 10వ పేజీలో

గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువులు భూమిలో పోషక పదార్థములను చేర్చటం మాత్రమే కాదు, వివిధ పైరులకు కావలసిన సంపూర్ణ పోషణ నిస్తాయి. అదే గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువుల ప్రత్యేకత!

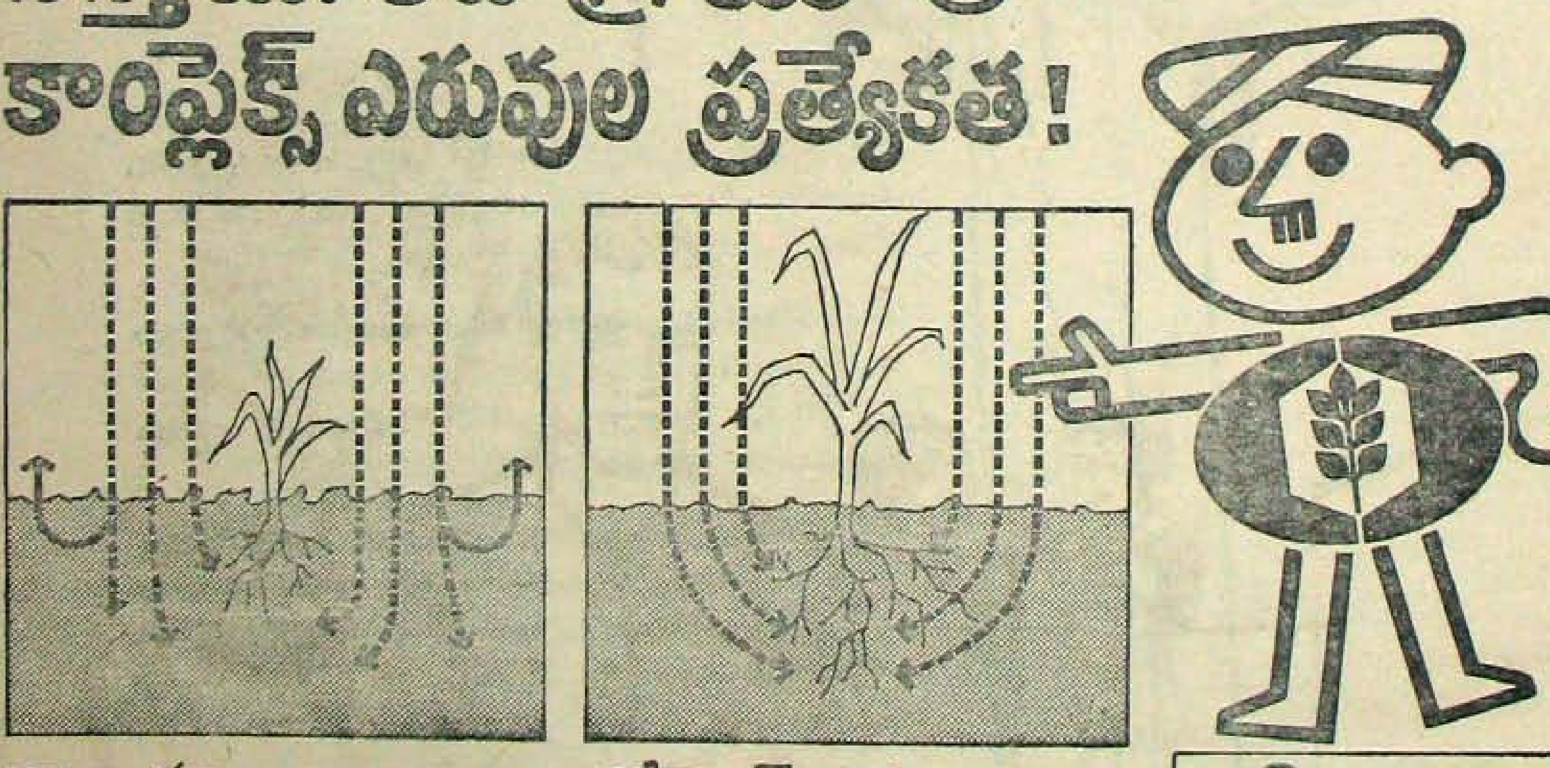

చాలా రకాల ఎరువులు వాడితే

నత్రజని మురుగు నీటి ద్వారాను, వాయు రూపంలోను వృధా అయిపోతుంది. భాస్వరామ్లం రసాయనిక మార్పుచెంది పైరుకు అనుకూలంగా అందదు.

గ్రోమోర్ వాడి తేడా చూడండి

అమోనియా రూపంలో అందే నత్రజని భూమిలో నిలిచి పైరు పెరిగినంత కాలం వృధా చెందక లభిస్తుంది. భాస్వరామ్లం నీటిలో కరిగి పైరుకు చాలా అనుకూలంగా అందుతుంది.

గ్రోమోర్ కాంప్లెక్స్ ఎరువులు మీ డబ్బుకు మహత్తరమైన విలువను అందజేస్తాయి!

చేనుకు చేవ, రైతుకు రొక్కం— గ్రోమోర్

కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్

మీకు కావలసిన గ్రోమోర్ ఎరువులు మీకు దగ్గరలోనున్న స్టాకిస్టు వారి ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూటర్ల వద్ద కొనండి.

ఎన్. జి. ఓ. ల సభలోనా ఇంత అసభ్య ప్రసంగాలు?

...స్త్రీలు పట్ల మాకు సానుభూతి వుంది; వారి సమస్యల పట్ల మాకు సదవగాహన వుంది; ముఖ్య మన్న తీరకపోతే వారి భవిష్యత్తు అంధకారమౌతాయనే ఆందోళనా వుంది; వారి పోరాటం విజయవంతం కావాలనే దృఢాకాంక్ష వుంది; ఎన్జీఓ నాయకుడు శ్రీ ఐ. బి. రామకృష్ణ రావును ఉద్యోగం నుండి తొలగించడం అనుచితం, అన్యాయం, ఎన్జీఓల హక్కుల మీద ప్రభుత్వం చేసిన దాడి– అని మేము అభిప్రాయపడ్డాము. ఈ విధంగా వారి సమ్మెను దెబ్బకొట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవడం మాకు విమర్శనీయమైంది; గర్హనీయమైంది.

అయితే– ఈ ఉద్యమంలో స్త్రీలు ఎన్జీఓలుగానే పాల్గొనాలని; ఎంత సుదీర్ఘమైన, సంక్లిష్టమైన పోరాటం సాగిస్తున్నా, వారు తమ బాధ్యతను, సంయమనాన్ని విస్మరించకూడదని; ఈ వేళ సమ్మె చేస్తూ ఆఫీసుల్తో తాత్కాలికంగా సంబంధాలను తెంపుకొన్నా, తాము ప్రభుత్వోద్యోగులమన్న వాస్తవానికి వారు దూరం కాకూడదని; తాము ప్రారంభించిన ఉద్యమం ఈనాడు ప్రజోద్యమంగా పరిణామం చెంది ఉధృతంగా రూపొందినా, అందులో తమ పాత్ర పరిమితులను, పరిధులను గుర్తెరిగి వ్యవహరించాలని– మా అభిప్రాయం, అభిమతం.

ఎన్జీఓలు ఈనాటి ఫోర్స్. స్వయంగా తమకాళ్ళమీద తాము నిలబడగల్గిన గణనీయమైన శక్తి. కాని ఎన్జీఓల చూస్తుంటే, వారి ఉద్యమవైఖరిని గమనిస్తుంటే తమ శక్తిని తాము గుర్తించలేని స్థితిలో వున్నారా

'జైఆంధ్ర' వార్తలు

అనిపిస్తుంది. రాజకీయవాదుల వలలో పడకుండా స్త్రీలు ఈ ఉద్యమంలో భాగస్వాములు కాలేకపోతున్నారా అనుకోవలసివస్తుంది. ఎన్జీఓ సంఘం ఆధ్వర్యాన ఒక వేదిక నేర్పరిస్తే దాన్ని రాజకీయవాదుల దురాక్రమణకు వదిలేసి, ఎన్జీఓలు చేతులు ముడుచుకోవడం దారుణమనిపిస్తుంది; దౌర్భాగ్యమనిపిస్తుంది.

25 తేది నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజిమైదానంలో ఎన్జీఓలసభ జరిగింది. బ్రహ్మాండమైన సభ దాదాపు మున్సిపాలిటి మైదానం జనార్ణవమైపోయింది. రాష్ట్ర ఎన్జీఓ సంఘ కార్యవర్గ సమావేశం నెల్లూర్లో జరిగిన సందర్భం లో సాయంకాలం ఎన్జీఓ నాయకుల్తో ఈ సభ ఏర్పాటుచేశారు. సభముందు ఎన్జీఓ ల నాయకుడు శ్రీ ఐ బి రామకృష్ణారావుతో ఊరేగింపు బ్రహ్మాండంగా ఊరేగింపు చేశారు ఉత్తేజకరంగా వర్ణించా ఊరేగింపు అంతవరకూ బాగానేవుంది; ఎంతో హుందాగా జరిగింది. కానీ సభావేదిక మీదికి వచ్చేటప్పటికి ఆ హుందాతనం గాలికి కొట్టుకపోయింది. ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని దుయ్యబట్టేవరకే ఆ సభ పరిమితమై వుంటే ఫర్వాలేదు. విమర్శలదాకానే అయితే స్త్రీల వేదిక నిషిద్ధంకాదు; కాని వ్యక్తిగత దూషణలక్కూడా అది వేదికయి కూర్చొంది రాజకీయవాదుల అసభ్య పంచాంగాలకు అది తావు అయింది!

సభను అధ్యక్షించి వుండాల్సిన జిల్లా ఎన్జీఓ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పి. జితేంద్రనాద్ బాబు స్వాగతం మాత్రం చెప్పి తప్పుకొన్నారు ఈ అసభ్య ప్రసంగాలకాయన అధ్యక్షుడు కానందుకు సంతోషించాలి! కాంగ్రెసు దూరు వదలిపెట్టకుండానే వేర్పాటు తెంచుకున్న జి. ప చేర్మన్ శ్రీ మేగోరి అధ్యక్షించారు. ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు కాంగ్రెసువారికి కరతలామలకాలుకదా!

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకరాష్ట్రం మినహా పరిష్కారం లేదంటూ మేగోరి– మనజిల్లా శాసనసభ్యులు మంత్రిపదవులకోసం ముఖ్యమంత్రి ఇంటికి ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నారని, అది జిల్లాకే తీరని అప్రతిష్ఠ అని వాపోయారు. మంత్రిపదవి యివ్వనర్లని అడుగడుగు దండాలుపెట్టి రావడమేమో? మంత్రిపదవులు, జిల్లాలో రాజకీయ ప్రాబల్యాలు వగైరాలు తప్ప వీరికి ఉద్యమ స్వరూపం రవ్వంతైనా సాక్షాత్కరించిందా?

స్త్రీల ప్రియతమనాయకుడు, శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు ఆంధ్ర తెలంగాణాలమధ్య ఉద్యోగాల్లో, ఐమాక్స్ల్లో వున్న తేడాను లెక్కలక్కల్తోసహా నిరూపించారు పోలీసులుకూడా ఒక చెయ్యివేస్తే రెండు నిమిషాల్లో ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చేస్తుం

—కొరవ 12వ పేజీలో

పామూరులో పిల్లల ప్రాయోపవేశం

ఒంగోలు వుత్సవంలో వుద్రేకక్షణాలు

21 తేది ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆందోళన సందర్భంలో గొప్ప వుత్సవము, పెద్దసభ జరిగాయి. ఉత్సవం జరగడం కాదు; నవంబరు 21 నాటి కిషాక సన్నివేశం మళ్ళీ ఎదురవుతుందా అనే వుద్రిక్త వాతావరణం ఒకటి రెండు సార్లు తొంగి చూసి, దైవవశాత్తు ఎటువంటి దుస్సంఘటనా లేకుండా పోవడం విశేషం.

ఒంగోలు కాల్పులకు నిరసనగా పట్టణ కాంగ్రెస్ ఏర్పాటు చేసిన వుత్సవం ఇది. అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరెడ్డి, మాజీ మునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ తాతా కన్నయ్య, మహమ్మద్ ఖాసిం ప్రభృతులు నాయకత్వం వహించారు. ఐదారు వేలమంది వ్యక్తులు వుత్సవంలో పాల్గొన్నారు. అద్దంకి గేటువద్ద బయలుదేరి హార్డింజిపేటగుండా ట్రంకురోడ్డు చేరిన వుత్సవం అనూహితంగా శ్రీ శృంగారపు సీతారామయ్యనాయుడు సినిమాహాలు వైపు మరలింది. అదుపు తప్పిపోయిన స్థితి ఏర్పడింది; హాలుకు రక్షణగా వుండిన సి ఆర్ పి సిద్ధమైంది. ఇంతలో సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ ఎ. రామమోహనరావు, తాలూకా మేజిస్ట్రేటు శ్రీ సిహెచ్. వెంకటేశ్వరరావు, విద్యార్థులు- పరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చారు. వుత్సవం రైల్వేస్టేషను వైపుకు తిరిగింది. స్టేషను చూడగానే, నవంబరు కాల్పులు దాపులు స్మృతిపథంలోకి వచ్చాయేమో, వుత్సవకారుల్లో మళ్ళీ వుద్రిక్తత ద్యోతకమైంది. ఇక్బాల్ పాషా అనే విద్యార్థి స్టేషన్ పై జై ఆంధ్ర జెండా ఎగురవేశాడు. సి ఆర్ పి అప్రమత్తమైంది; మళ్ళీ కాల్పులు ఎక్కడ జరుగుతాయోనని అందరూ భయపడ్డారు కాని అధికార్లు ఇక్కడా నేర్పుగా సర్దుబాటు

—కొరవ 11వ పేజీలో

వచ్చేటప్పుడు మీతోపాటు మీ భార్యను తీసుకురండి

కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రంలో మీరు చెప్పేనది వినేందుకు మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం: మీ వ్యక్తిగత సమస్యలను తెలుసుకుని మీ వ్యక్తిగత జీవితంలో సహాయంగా ఉండే సలహాలు, ఇంకా ఎక్కువ సంతోషానికి దారితీసే సలహాలిచ్చేందుకు మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. మీరు దాపరికం లేకుండా మాతో మాట్లాడవచ్చు. ఏ ప్రశ్న అయినా, మీ మిత్రుల నడగడానికి సంకోచించే ప్రశ్నకూడా మమ్మల నడుగవచ్చు.

మీతోపాటు మీ భార్యను తీసుకురావటం మంచిది. ఆమె కూడా లేడీ డాక్టరుతో మాట్లాడుతారు. మిమ్మల నడగటానికి కూడా వెనకాడుతూ వచ్చిన సందేహాలను ఆమె నివృత్తిచేసుకోవచ్చు.

మీరు ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు వివాహ జీవితము మీకు మరింత సంతోషదాయకంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే....

మీ భార్యకు ఇప్పుడు మరింత మనోవికాసం కలిగింది

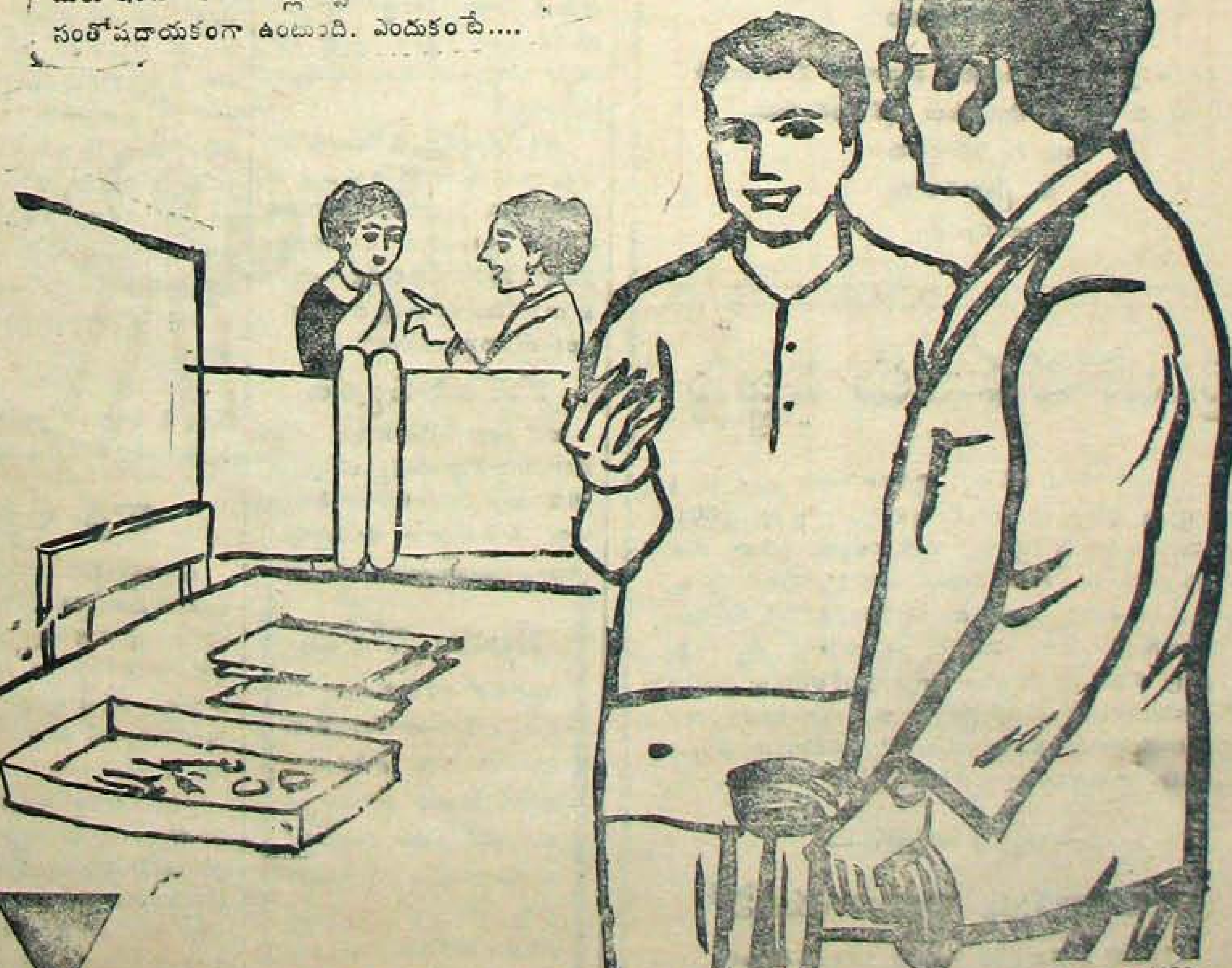

davp 72/459

చిక్కు ప్రశ్నలు?

నెల్లూరు పట్టణంలో

(1) అన్నిరకముల రెడీమేడ్ దుస్తులు దొరకుచోటు ఏది?

(2) అన్నిరకముల వస్త్రములు దొరకుచోటు ఏది?

(3) మీ దుస్తులు సకాలమునకు, మీకు నచ్చినవిధముగా తయారు చేసియిచ్చుచోటు ఏది?

(జవాబు 7వ పేజీలో)

నెల్లూరు ఎక్సు-రే హోమ్ & క్లినికల్ ల్యాబ్

నెల్లూరు & గూడూరు (బ్రాంచి)

(స్థాపితం; 1954)

ఆదరాభిమానములతో మమ్ము ప్రోత్సహించు డాక్టర్లకు స్నేహితులకు, మా శ్రేయోభిలాషులందరికి

మా నూతనసంవత్సర శుభాకాంక్షలు.

ప్రొ॥ వి. శ్రీరాములు.

ఫ్యాన్సీ ఎలక్ట్రికల్ వర్క్సు

స్టోన్‌హవుస్‌పేట - నెల్లూరు-2.

మా ఖాతాదారులందరికి

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

మావద్ద అన్నిరకములు ఎలక్ట్రికల్ సామానులు సరసమయిన ధరలకు గ్యారంటి సామానులు విక్రయించబడును.

ఇట్లు మీ శ్రేయోభిలాషులు

జి. ప్రకాశరావు

ప్రొప్రయిటరు.

రైతుసోదరులకు విజ్ఞప్తి

మావద్ద "నేషనల్ సీడ్సు కార్పొరేషన్" వారి C. S. H. 1 జొన్న, H. B. 4 సజ్జ, గంగా 5 మొక్కజొన్న, I. E. T. 1991, రత్న, మొదలగు ధాన్యపు విత్తనాలు, బెండ, బీర్కాయ, టమేటా, వంగ మొదలగు కాయకూరల విత్తనాలు మరియు ఇతర దొంగనెంబరు, I. R. 20, జనుములు, శీలగలు, వెంపలి, నీలి, పిల్లిపెసర, ఉలవలు, మినుములు పెసలు, రాగులు, ధనియాలు మొదలగు విత్తనాలున్నూ, క్రిష్ణా, లక్ష్మి M. C. U. 5 మొదలగు ప్రత్తిగింజలున్నూ, పూలవిత్తనములు, అన్నిరకముల పురుగు మందులు న్యాయమైన వెలకు విక్రయించబడును కూరకాయల విత్తనములు వాడుకదార్లు పెరటులలో వేసుకొనుటకుగాను ప్రతి వస్తువు 0-25 పై. ప్యాకెట్సుగా ఇవ్వబడును

— ఇట్లు తమ అభిమానులు —

శ్రీ రాధాకృష్ణ వ్యవసాయడిపో,

17/293 యడ్లవారివీధి (అంబికా హోటలు యెదుట)

నెల్లూరు.

నెల్లూరు నలుచెఱగుల్లో

విహంగ్మకుడు

టి. ఎ. రాక

శ్రీ టి. టి. సుబ్బారెడ్డి 30 తేదీ ఉదయం ఒంగోలులో బయల్దేరి, కావలి, కోవూరు చూచుకొని, మధ్యాహ్నానికి నెల్లూరుచేర్తారు. సాయంకాలం సభ.

తెన్నేటి రాక

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం ప్రత్యేకాంధ్రోద్యమ నాయకుల్లో 31 తేదీ నుండి 3 తేదీ దాకా నెల్లూరుజిల్లా అమూలాగ్రం పర్యటిస్తారు 31 తేదీ సాయంకాలం నెల్లూరు, రాత్రి కోవూరు; 1 తేదీ సూళ్ళూరుపేట, నాయుడుపేట, గూడూరు; 2 పొదలకూరు, రాపూరు, వెంకటగిరి; 3 ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి, పామూరు, కావలి.

రిలే దీక్షలు

రిలే నిరాహారదీక్షలకు పెద్దతలలే పూనుకొన్నాయి. 29 తేదీ ఉదయం 10 గంటలనుండి గాంధీ బొమ్మ ఎదురగా ఒక షామియానా పందిరి వేసుకొని శ్రీయుతులు ఆర్.ఎల్. రెడ్డి, మేగోరె, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, వై. సి. రంగారెడ్డి, కె వి.ఆర్, పి. సి సుబ్బరాయుడు, శివుతుల నరసింహం, ప్రత్తి నరసింహులు శెట్టి, ఖద్దూస్, ఎన్జీఓ సంఘాధ్యక్షుడు పి శితేంద్రనాథ్ బాబు, విద్యార్థి నాయకులు మధుసూదనరెడ్డి, అశోక్‌కుమార్, టి వి. టీచర్ల సంఘాధ్యక్షుడు కె. రాధాకృష్ణారెడ్డి, లారీ యజమాన్ల సంఘాధ్యక్షుడు బి కృష్ణారెడ్డి, డి సి. సి. ఆఫీసు సెక్రటరి నంజీవయ్య, శ్రీమతి రేబాల దమయంతిదేవి 24 గంటల దీక్షకు కూర్చున్నారు.

ముందురోజు మైకేల్ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి కూడా దీక్షాబృందంలో వుంటారని ప్రకటించారు; కాని ఆ యిద్దరూలేరు మేగోరె, వెంకురెడ్డి కాసేపు శిబిరంలో కూర్చొని, ఉపన్యాసం చేసి వెళ్లిపోయారు. కార్లో తిరుగుతూ దీక్ష వహిస్తారట!

ఇది ఒక్కరోజు శిబిరం ప్రత్యేకాంధ్రయేర్పడేవరకూ రిలేనిరాహారదీక్షలు సాగించే శిబిరాలు మూణ్ణాలుగున్నాయి. 28 తేదీ నుండి న్యాయవాదులు, టీచర్లు జట్లు జట్లుగా తిప్పరాజువారి సత్రంవద్ద దీక్షలు చేస్తున్నారు.

ఎలక్ట్రిసిటీ ఉద్యోగులు ఎస్. ఇ. ఆఫీసు ఎదురగ్గా 27 తేదీ నుండి రిలే దీక్షలు వహిస్తున్నారు బృందావనం పౌరసమితి తరఫున బృందావనంలో ఒక గుడారం వేసుకొని 25 తేదీనుండి రిలేదీక్షలు ప్రారంభించారు. మొదటిరోజు శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం వగైరాలు పాల్గొన్నారు

కోర్టు బహిష్కరణ

బార్ అసోసియేషన్ సభ్యులు 26 తేదీ సమావేశమై కోర్టు బహిష్కారోద్యమాన్ని 30 తేదీ దాకా కొనసాగించాలని తీర్మానించారు. 6 తేదీ దాకా పొడిగిస్తేపోదా! లాయర్లు రిలే నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నందున చేసుకోవచ్చుం తీర్మానించారు.

జనవరి 1 లేదు!

జనవరి 1 తేదీ ఎన్జీఓలు, జిల్లా యజమాన్న ఆఫీసర్లను చూచి ఫలపుష్పాదుల్తో గ్రీటింగ్సు అందించే ఆచారం ఈసారి వుండబోదట. ఉద్యమం వల్ల గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లవైఖరికి నిరసనగా ఈ సంవత్సరం ఆ సంప్రదాయానికి తిలోదకాలివ్వదలచామని శితేంద్రనాథబాబు, కె వి ఆర్. ప్రకటిస్తున్నారు.

ఉత్త పుకారే!

కలెక్టరు శ్రీ పార్థసారధి కృష్ణజిల్లాకు బదిలీకాబడ్డారని ఒకవదంతి. విచారించగా—ఇది కొందరు రాజకీయవాదులు వ్యాపింపజేసిన వుత్తపుకారేనని తెలిసింది

పొదిలి గ్రామంలో పెద్ద దోపిడి!

పొదిలి తాలూకా నాయుడుపేటలో 15 తేది అర్ధరాత్రిసమయంలో కాకీవస్త్రులు వేసుకొన్న 15 20 మంది ఒక వ్యానులో వచ్చి నక్సలైట్లమని చెప్పి వ్యవహరించి కొంపాముల బాలయ్య యింట్లో దబ్బాగ నక్లా దోచుకొనిపోయారు గొబ్బెట్టెన నాటుబాంబు ప్రేల్చి, గ్రామస్తు లను భయభ్రాంతులనుచేసి, 'మేము ధనవంతులను పాతదూర్చడానికి వచ్చాం. మాతో సహకరించండి' అని అరిచారట బాల్యయ్యను జపాని, కత్తి చూపి బెదిరించారట. తాళాలిప్పించి పెట్టెపుణాలన్నీ, ప్రేంమీద ఇత్తిలో గిరాట. ఆయన భార్య బయపడి తాళాలిచ్చేసింది. 4 వేల రూపాయల నగదు, 270 సవర్ల బంగారు, 400 తులాలు వెండివస్తువులు, 70 వేల రూపాయలు ప్రామిసరినోట్లు దోచుకున్నారట. ప్రొనోట్లను అక్కడే కాల్చిపారేశారట. వారిలో ఇద్దరు మగ్గరు విద్యార్ధులున్నట్టు 'మేము మీకు సహాయము చేయడానికి వచ్చిన అప్పలం. మాకోరిక రాష్ట్ర జాగ్రత్త' అని అన్నారని హెచ్చరించారట ఈ వెదుంపులతో రెండుగంటలలో పని పూర్తిచేసుకొని వ్యానులో యెక్కి దకాయించేశారు

నక్సలైట్లు క్రమించకేయదల్చుకొన్నారేగాని వాళ్ళు అసలు సిసలైన దొంగలని అనుకొంటున్నారు. పోలీసు అభిప్రాయం కూడా నక్సలైట్లు కాదట. పోలీసు వెంటనే చర్య తీసుకొన్నప్పటికీ దొంగల్ని పట్టుకోవడం అసాధ్యమై వుండేదికాదని ప్రజలు అనుకొంటున్నారు.

అన్నదాత మాధవరావు ఆకస్మిక మరణం

ఇది విషాదవారంగావుంది ఎక్కడ విన్నా మరణవార్తలే! దిగ్భ్రమ కల్గించే ఘోరవార్తలను వింటున్నాము. 72 పోతూ పోతూ ఒక్కసారి ప్రళయభీకరరూపాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నదా అనిపిస్తుంది

మాజీ ఎం. ఎల్. ఎ, జనసంఘ నాయకుడు, న్యాయవాది శ్రీ అన్నదాత మాధవరావు 28 తేదీ ఉదయం హఠాత్తుగా కన్నుమూశాడు ముందురోజువాకా ఎంతో హుషారుగా వున్నాడు; ప్రత్యేకాంధ్ర సభల్లో ప్రసంగిస్తుండినాడు విజయవాడ కాల్పుల్లో మృతిచెందిన జనసంఘ కార్యకర్త దుర్గాప్రసాద్‌ను చూడ్డానికి విజయవాడ వెళ్ళి ఆ వుదయమే తిరిగివచ్చారట. ఇంతలో ఎక్కడవుండిందో పాడు మృత్యువు అకస్మాతుగా కబళించుక పోయింది వరుసగా మూడుసార్లు గుండెపోటు రావడం, కడాల్లో ఎనిమిదిమంది బిడ్డలను, భార్యను, అశేషాభిమానులను, మిత్రులను శోకతప్తులనుచేసివెళ్ళిపోవడం జరిగింది

మాధవరావు మంచితనానికి మారుపేరు, స్నేహానికి అర్హప్రాయుడు, రాజకీయాలకతీతమైన సౌజన్యహృదయుడు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ, ఉత్సాహంగా, కలుపుగోలుగా వుండేవాడు. కొన్ని దృఢమైన అభిప్రాయాలు కలిగివుండినా, ఎప్పుడూ ఎవర్నీ నొప్పించినవాడుకాదు. శాసనసభ్యుడుగా ఐదేళ్ల బాగా రాణించాడు; నెల్లూరు సమస్యల నెన్నింటినో శాసనసభలో ప్రతిధ్వనించాడు; నెల్లూరుకు పేరు, తన పదవికి సార్థకత తెచ్చాడు. 48 ఏళ్ళకే మాధవరావుకు నూరేళ్ళు నిండడం శోచనీయం నమ్మలేనంత దారుణంగా వుందాయన మరణవార్త వారి కుటుంబానికి మా ప్రగాఢ సానుభూతి.

దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి కాలధర్మం

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ సమితి మాజీఅధ్యక్షుడు, రైతు ప్రముఖుడు, పెనుబల్లివాసి శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి బుధవారం (27 తేదీ) రాత్రి గుండెపోటుతో హఠాత్తుగా మరణించారు. వారి వయస్సు 73 సంవత్సరాలు భార్య, ఏకైక కుమారుడు వున్నారు

లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు కృషీవలుడు; వినాడో అభ్యుదయ కర్షకుడు. పొలం ఎక్కడుండేది తెలియని భూస్వామువలె కాకుండ, గనిపమీద నిలబడి స్వయంగా సేద్యం చేయించుకునే పెద్దరైతు. ఖరిఫ్ సీజన్లో కుటుంబరావు ప్రసాదించినటువంటి శివనాన్ని సాధించినదాత. మరెన్నో వసతులతో సహాయపడినవుదారుడు. మాటలోని పెట్టి, కాఠిన్యము మనసులోలేనివ్యక్తి. లోపిడుకు వైస్యాలి. అటువంటివానికి అంత బాగా మైనగుండె ఎ. దుకు పెట్టావోగదా దేవుడు!

లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

వేలము నోటీసు

నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్సు ఎంప్లాయీస్ కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సువారి 400 ఖాళీసంచులు మరియు 40 ఖాళీ నూనెడబ్బాలు 8-1-73 సోమవారం సాయంత్రం 4 గంటలకు మిల్లు ఆవరణములో నున్న స్టోర్సువద్ద వేలము వేయబడును. వివరములు, షరతులు స్టోర్సు సెక్రటరీవద్దనుండి తెలుసుకోవచ్చును.

కోవూరుతాలూకా నార్తురాజుపాళెంలో 24 తేదీ నిరాహారదీక్షకు కూర్చున్న సర్పంచ్ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం, ఆయన భార్య పిల్లలు.

ముట్టడి

(మొదటిపేజీకొరవ)

కాగలేదని పెళ్ళకూరు అన్నాడట. ఇదంతా అయ్యేసరికి సాయంత్రం ఐదు గంటలయినట్టుంది. ఈవిధంగా ముగిసింది రామన్నపాలెం ముట్టడి.

తర్వాత మేము రామచంద్రారెడ్డిగారి నడిగాము తాను శాసన సభకు రాజీనామా ఇవ్వ నిశ్చయించలేదన్నారు; ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించగలననికానీ, తిరుపతికి పోతాననిగాని చెప్పలేదన్నారు. జెండాను మేగోరే తన చేతి ద్వారం, తన చేతిని ఎత్తిపట్టాడని పెళ్ళకూరు అన్నారు తాను లక్షమంది ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నానని, వారి అభిప్రాయాన్ని తాను తెలిసికోవలసివున్నదని; తనకు పని చేసిన మిత్రులు చాలమంది వున్నారని, వారితో సంప్రతించవలసివున్నదని; జిల్లాలో తన కాంగ్రెస్ సహచరులున్నారని, వారితో మాట్లాడవలసివున్నదని, తానొక నిర్ణయం తీసుకోడానికి వ్యవధి కావాలని పెళ్ళకూరు చెప్పారట. దానికి వచ్చినవారు వొప్పుకోలేదు; ఏదో వాళ్ళ దిగింది చెప్పేస్తే పోతుందని మేగోరేవాళ్ల హత్తిడి చేశారు. దీ తో రామచంద్రారెడ్డిగారు పూపిరి తిరగక అనం కోరినట్టు చెప్పేసినట్టుంది!

తాను సమైక్యతావాదినేనని రామచంద్రారెడ్డిగారు మాతో స్పష్టంగా చెప్పారు. తాను తిరుపతికి పోవడం లేదనికూడా అన్నారు.

* * *

అనం వెంకటరెడ్డి, 27 తేది రాత్రి నెల్లూరు వచ్చారట. 28 ఉదయం ట్యాంకుకువచ్చి కూర్చున్నారు పన్నెండు ప్రాంతంలో ఎన్. జి. ఓ. నాయకులొచ్చారు. బయట ఐదారు వందల మంది జనం వుండినారు.

ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించవలసిందిగా వారు వెంకటరెడ్డిగారినడిగారు "మేమంతా కలసి మిమ్మల్ని ఎన్నుకున్నాం. మీరు ప్రజాభిప్రాయాని కనుగుణంగా నడుచుకోవాలి" అని అడిగారు. మాటలు వాగ్వాదంగా మారాయి అయితే ఎన్. జి. ఓ నాయకులూ ఒక్కరి కోల్పోలేదు; వెంకటరెడ్డి రూ తొందరపడలేదు అసలు విరోధి సమైక్యతావాదులలోనే వున్నది.

"నేను సమైక్యతావాదిని. అది నా వ్యక్తిగత నిశ్చయం ఇందులో మార్పుండదు" అని వెంకటరెడ్డి స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ప్రత్యేకరాష్ట్ర సమస్యపై నేను ఎన్నికల్లో పోటీచేసి గెల్చినేను సమైక్యతను కాపాడుకొనేందుకు కృషిచేయగలమని ఇందిరమ్మ చెప్పింది. ప్రజలంతా ఆమె అభ్యర్థులమైన మాకు ఓటువేశారు ఆ నిర్ణయానికి నేను కట్టుబడివున్నాను ఆ విషయంలో ఏమి చేయడానికైనా సిద్ధంగావున్నాను– అన్నాడు వెంకటరెడ్డి. నేను కాంగ్రెస్ వాదిని; మాకు పార్టీ వున్నది; దానికి కట్టుబడి వుండక తప్పదు అంటూనే అన్నాడు వెంకటరెడ్డి. తొమ్మిది మంది మంత్రులూ కాంగ్రెస్ వాదులేకదా అన్నారు ఎన్. జి. ఓ. లు. దానికి జవాబుగా వాళ్ళూ మేము కలసి ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేశాం. దానికి వాళ్ళు తప్పిపోయారు. ఎవ్వరికిచెప్పకుండా తప్పిపోయారు వారి వెనుక పోవలసిన అవసరం మాకులేదు– అన్నారు శ్రీ వెంకటరెడ్డి.

ప్రత్యేకరాష్ట్రమనేది రాజకీయ సమస్య అని, అది ఎన్. జి. ఓ. లకు సంబంధించిందికాదని వెంకటరెడ్డి చెప్పారు. మీ సమస్యలేమైనావుంటే చెప్పండి. వాటి నివారణకు పనిచేస్తా అన్నారు. బి. వి. రామకృష్ణరావును సర్క్యులర్ చేశారుగదా అని ఎన్. జి. ఓ. లు అడిగారు. అది పరిపాలనా విషయం అని వెంకటరెడ్డి జవాబిచ్చారు. ఎన్. జి. ఓ. ల విషయం తాను ముఖ్యమంత్రినడిగానని, ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు సమ్మెకుముందు ఢిల్లీకిపోయి తిరిగి వచ్చినప్పుడు సంభాషణలకు పిలిస్తే "మేము రాజకీయ నిర్ణయం తీసుకున్నాం సంప్రతింపులకు వచ్చేదిలేదు పొమ్మన్నారని" ముఖ్యమంత్రి చెప్పాడని; ఎన్. జి. ఓ. లు రాజకీయాల్లో ప్రవేశించినపుడు ఎవ్వరేంచెయ్యగలరని వెంకటరెడ్డి అన్నారు ఆదివారంనాటి నెల్లూరుసభలో శ్రీరాములు వంటి నాయకులు చేసిన వ్యక్తిగత దూషణను వెంకటరెడ్డి గర్హించాడు.

మధ్యలో శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి జోక్యం కల్గించుకున్నాడు వ్యథాని ఇందిరాగాంధీ మారినా తాము మారబోమన్నాడు పత్రికలకు, గ్రంథాలకు లొంగబోమన్నాడు ఈ విషయంలో తమ వైఖరి ప్రజలకు నచ్చకుంటే ఈసారి ఎన్నికల్లో ఓడిస్తారని; దానికి తాము సిద్ధమేనని; గెలుపు ఓటములు తమకు కొత్త కాదని అన్నాడు సంజీవరెడ్డి శాస్త్ర ప్రుద్రేకం చెందినట్లే!

వెంకటరెడ్డి, సంజీవరెడ్డిగార్ల యీ దృఢవైఖరితో ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు బయటకు వెళ్ళిపోయారు లోపల జరిగిన సంప్రదింపుల సారాంశం బైటవున్నవారికి నివేదించి, ఇక వారితో సంప్రదించి ప్రయోజనంలేదని; ఎన్. జి. ఓ. హోంకు పోయి భవిష్యత్ కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకుందామని ఒక నాయకుడు ప్రతిపాదించాడు. అక్కడే బైఠాయిద్దామని కొందరన్నారు. అందరూ పోర్టికోలో బైఠాయించారు. పంపహౌను నినాదాల తర్వాత. ఎందుకు బైఠాయిస్తు, చర్చించుకొని పీ ప్లాన్కు రావాలి, పోదాంపదండి అని ఇంకోనాయకుడు ప్రకటించాడు ఇట్లా మల్లగుల్లాలుపడి పడి, బయలుదేరిపోయారు. గేటుదాక పోయాక మళ్ళీ వెనుదిరిగారు. ఏమనుకున్నారో ఏమో, మళ్ళీచెదిరిపోయారు. తర్వాత వెంకటరెడ్డి సంజీవరెడ్డిగార్లకూడా కాలినడకనే యింటికిపోయారు

ఇంత దృఢవైఖరి నవలంబించగల ఆత్మవిశ్వాసము, గుండెనిబ్బరముండే ఒక్క కాంగ్రెస్ ఎం. ఎల్. ఎ. అయినా వున్నందుకు సంతోషించవచ్చు, గర్వపడవచ్చు ఆ వైఖరి కారణం ఏదైనాకావచ్చు; అది మనకనవసరం ఎన్. జి. ఓ. ప్రతినిధులుకూడా చాల హుందాగా వ్యవహరించారు; వారిని అభినందించితీరాలి

ఇదంతా [illegible] కొన్ని ధర్మసందేహాలు: మునుపు ప్రవర్తనంతో, బలప్రయోగంతో వ్యక్తిస్వేచ్ఛను హరించడం మంచిదా? గొంతుకు కత్తిపెట్టి ట్రెజరింపుతో ఒప్పించుకోవడం, సినారా తిప్పించుకోవడం న్యాయమా కిలుమా? ఇటువంటి అనారోగ్యకరమైన దోరణులను నేరవృత్తులలోవుంటే కాంగ్రెస్ వాదులు ప్రోత్సహించడం న్యాయమా? ఆలోచించండి!

. . .

31 తేది శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఏర్పాటుచేసిన తిరుపతి సమావేశానికి నెల్లూరు జిల్లానుండి ఎవరెవరపోతారు?- దీని పుకారాగానం జరుగుతున్నది కాని కత్తఘట్టి, దృఢవైఖరికేని కాంగ్రెస్ వాదులనుగూర్చి ఖచ్చితంగా చెప్పగల ధైర్యం ఎవరికుంటుంది?

అట్లా పూరుకుండలేం గదా! మేము తెలిసికోగలిగినంతవరకు, బెజవాడకు హాజరైన వేగోరి, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య నాయుడుగారు తప్ప, ఇంకెవరూ హాజరు కాకపోవచ్చును. వాళ్ళు హాజరవుతారు, వీళ్ళు హాజరవతారు అని ఎవరైనా చెప్తే నమ్మకండి. మంచిదేమోనని పిస్తుంది ఎందువల్లనంటే-ఇటువంటి ప్రచారాలు తద్దేశ్యపూర్వకంగా జరుగుతున్నాయి వీరు వస్తున్నారని వారికి చెప్పడం, వారొస్తున్నారని వీరికిచెప్పడం, ఇద్దరూ తలపోసుకుంటే అటూ అబద్ధంకావడం జరుగుతున్నాయంటున్నారు అందువల్లనే తిరుపతి సమావేశస్థలంలో అడుగుపెట్టేవరకు, హాజరు గైర్హాజర్లను నిర్ధారించలేము. — —

(12వ పేజీ కొరవ)

జెండాను ప్రతిష్ఠించారు మధ్యాహ్నం శ్రీ కాకాని చిత్రపటంతో సంతాపోత్సవం, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన సభ జరిగాయి. వై. సి. రంగారెడ్డి, కిద్దారెడ్డి వెంకట్రామరెడ్డి, వాకాటి రమణారెడ్డి ఎస్. మహదేవయ్య ప్రభృతులు ప్రసంగించారు. రాజాజీ, కాకాని మరణాలకు సంతాపం వెలిబుస్తూ తీర్మానాలు చేశారు.

ఇప్పుడు ఆక్షన్లో రోజూ 15 మంది రిలేదీక్షలకు కూర్చుంటున్నారు.

18 తేది చెన్నై డిస్ట్రిక్ట్ పట్టణం డాక్టర్ సి. ఆర్. రెడ్డి అధ్యక్షతన సమావేశమై రాజాజీ, కాకాని మరణాలకు సంతాపం ప్రకటించారు.

* * *

25 తేది కోటలో ఎస్. సి. నాయకత్వాన పోలీసు ఎస్సై ఇంటిపై 'జై ఆంధ్ర' జెండా ఎగురవేయబోగా ఎస్. సి. వి., పదిమంది 42 బిసి అరెస్టుచేసి, గూడూరు మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు హాజరు పరచి, విడుదల చేశారు.

* * *

సూళ్ళూరుపేట పెద్ద ప్రమాదం వెంటుకవాసిలో తప్పిపోయింది. 27 తేది ఐడి వచ్చేపోయే వాహనాలు మధ్యాహ్నం దాకా ఆపేశారు. ఈ గొడవల్లో ఎవరో ఒక పోలీసాయన ఒక పిల్లవాడ్ని కొట్టాడట దాంతో ఆవేశాలు రెచ్చిపోయాయట ఊరు పూరంతా ఒకటైంది రెండు లారీల్లో పిల్లగాయలు శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రానికి పోయారట అక్కడ పోలీసు అప్రమత్తతవల్ల ప్రమాదం జరగలేదు. ఇప్పుడు దీక్షలు యథాతధంగా జరిగిపోతున్నాయి.

కనపడుటలేదు

తమ్ముడూ చంద్రబోస్ నీవు యిల్లు వదలివెళ్ళినప్పటినుండి మన తండ్రి రోగంతో మంచముపట్టారు. వారమురోజులనుండి పక్షవాతముతో బాధపడుతున్నారు. నిత్యము నిన్నే కలవరిస్తూ, నీకొరకు వెతకమంటున్నారు చదువుకొన్నవాడివి నీకు చెప్పనక్కరలేదు. మన తండ్రిని తుదిక్షణాలలోనైనా కాపాడుకోవాలంటే వెంటనే తిరిగిరావలసింది లేక నీవున్న చిరునామ తెలిపిన మేము తక్షణం వచ్చి తీసుకొనిపోగలము.

మునగా మస్తానయ్య,
అల్లూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

ఊర్వశి శిల్కు షో రూము
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మావద్ద:

బెనారస్, కంచి, బెంగుళూరు, ధర్మవరం, ఆరణి-పట్టుచీరలు, 100% టెరీన్, 644 నైలక్సు, చినాన్, షిఫాన్ ప్రింటు చీరలు, ఫుల్‌వాయిలు, రూబియా వాయిల్, హకోబా చీరలు, వెంకటగిరి, గద్వాల్, పోచంపల్లి, జరీ నేతచీరలు, టెరీన్, టెరికాటన్ షర్టింగులు, సూటింగులు, యింకా యెన్నో క్రొత్త డిజైన్లలో వచ్చియున్నవి.

మా నూతన వస్త్రాలయమునకు విచ్చేయ ప్రార్థన.

టాటామిల్లు - అప్రూవ్డ్ షో రూము

B. K. Saries Special Arrived.

3 చిక్కుప్రశ్నలకు జవాబు

సిటీ డ్రస్ హోం

TEXTILERS, TAILORS AND READY MADE

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

Phone: 444.

నూతనసంవత్సర శుభాకాంక్షలతో

మీ అభిమాన

శ్రీ వరలక్ష్మి క్లాత్ షో రూం

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు-1.

నూతన సంవత్సర, సంక్రాంతిపండుగ సందర్భముగా మావద్ద అన్నిరకముల ఆకర్షణీయమైన వస్త్రములు అధునాతన డిజైన్లలో వచ్చియున్నవి.

"సి త్రూ" టెరికాట్ షర్టింగు అన్ని డిజైన్లలో లభించగలవు.

విచ్చేయగోరుచున్నాము.

పల్లెల వార్తావళి

ఓమ్ నారాయణ గురుం వందే
మహనీయ గుణాంబుధిం
శ్రీ విద్యానాశ్రమాధీశం
సచ్చిదానంద విగ్రహం

ఆంధ్రదేశంలోని అన్ని పట్టణాలు గ్రామాలు ప్రత్యేకరాష్ట్ర నినాదంతో మార్మోగిపోతుంటే; అక్కడూరు కాలాన్నా కాటిపర్తిలో 15, 16 తేదులలో ప్రశాంతంగా ఒక కార్యక్రమం జరిగింది. ఆధ్యాత్మికోపన్యాసాలు, గీతాపారాయణాలు, హరికథా కాలక్షేపాలతో అమృతం వర్షించినట్లు స్వర్గ సుఖాలలో తేలియాడినట్లు మధురానుభూతి కలిగించి ఆ రెండురోజులు కాటిపర్తి 'పుణ్యమైన' ఈ ప్రపంచంతో సంబంధాన్ని కోల్పోయిందనే చెప్పవచ్చు

1930 లో కాకోలను నారాయణరెడ్డి నే కతపల్లానాని సన్యాసించి, అవూరు ఈవూరు తిరుగుతూ, ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధం గావిస్తూ, కడకు 1940 లో కాటిపర్తిలో ఒక ఆశ్రమాన్ని నిర్మించి, స్థిరపడి, 1962 లో అక్కడే సమాధి పొందారు. ఆ ఆశ్రమమే విద్యానాశ్రమం; ఆ నారాయణరెడ్డే శ్రీ నారాయణావధూత. ఆ ఆశ్రమం ఆయనతో అంతరించలేదు, పాడుబడిలేదు. ఎంతమందికో భక్తులకు, సాధువులకు అది ఆశ్రయమై; భగవత్ కార్యక్రమాలకు నిలయమై, ఆ చుట్టుపక్క గ్రామాలకు వెలుగై అభివృద్ధి చెందుతూవచ్చింది. శ్రీయుతులు లక్కు సుబ్బరామరెడ్డి, వంటూరు ఓబుల రెడ్డి, అద్దాలు తిరుపాలరెడ్డి, పెనుమర్తి బలరామరెడ్డి, పాలివర్ల రామరెడ్డి ప్రభృతులు ఈ ఆశ్రమాన్ని సార్థకత చెడకుండా భద్రంగా కాపాడుతూ, అభివృద్ధి గావిస్తూ వస్తున్నారు.

శ్రీమతి సూరా శ్రీవానమ్మ నారాయణావధూతగారి పాలరాతి విగ్రహాన్ని చేయించి బహూకరించింది. శ్రీ పెన్నా వెంకటరామరెడ్డి గీతోపదేశ విగ్రహాన్ని చేయించి యిచ్చారు అవధూతగారి విగ్రహాన్ని శివగిరి ఆశ్రమాధ్యక్షులు శ్రీ విద్యానందగిరి స్వాములవారు ఆవిష్కరించారు; శ్రీ కృష్ణార్జునుల గీతోపదేశ విగ్రహాన్ని శ్రీ నిర్మలానంద స్వామి ఆవిష్కరించారు. విగ్రహాలు రెండూ జీవకళను చిలకరిస్తున్నాయి ఈ సందర్భంలో గీతాజయంతి జరిగింది శ్రీ వేదాంతాచార్యులు, శ్రీ విద్యానంద స్వామి, శ్రీ నిర్మలానంద స్వామి స్వామి భగవద్గీతను గూర్చి ఉపన్యసించారు. శివనామ- సారేరామ సంకీర్తనలు, భగవద్గీత బుర్రకథ, మార్కండేయ హరికథా కాలక్షేపం, అన్నదానం వగైరా వగైరా కార్యక్రమాలు జరిగాయి

ఈ కార్యక్రమాలకు హాజరైనవారు తన్మయులయ్యారు; జీవితాలను ధన్యం చేసుకున్నారు. ప్రతిగ్రామంలో ఇటువంటి ఆశ్రమం ఒకటి వుండడం మంచిదే. నిత్య సమస్యలతో సతమతమవుతూ, నైతికంగా పతనంచెందుతూ, భౌతిక లాభాపేక్షతప్ప మరోధ్యాస లేకుండాపోతున్న ఈరోజుల్లో, ప్రజలు కొన్నిక్షణాలపాటైనా వాటికి దూరంకావడానికి, మరచిపోవడానికి, శాంతిని పొందడానికి వెంగును చూడడానికి ఇటువంటి ఆశ్రమాలు, ఇటువంటి కార్యక్రమాలు అవసరం అనిపిస్తుంది బందులు నిరసనలు, ఉత్సవాలు సభలు, కాల్పులు చావులు ఈ వార్తలతో తల దిమ్మెక్కుతున్న పాఠకులకు ఈసమయంలో ఇటువంటి వార్తలు కాస్త 'రిలీఫ్' గా వుండగలవు!

మైరాగసుల సభ

భరత-షష్ఠ్యబ్దిపూర్తి ఉత్సవ సందర్భంలో జరుగుతున్న సభల పరంపరలో, 16 తేది మూడవ సాంస్కృతిక సమావేశం కళ్యాణ రామ మైరామైరా వద్ద జరిగింది. సీతారామ గని సూపరింటెండెంటు శ్రీ కె వి. ఎస్. రాము అధ్యక్షత వహించారు.

మిర్చల్ అండ్ డార్రీ (సికింద్రాబాదు) కంపెనీ ఇంజనీరు శ్రీ సి. రిసా - ల్యాంపు, దాని ఓక్షిత. వివిధ భాగాలు, దైనందిన నిర్వహణను గూర్చి; సక్రమంగా, ఎక్కువకాలం పనిచేయుటకు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, చేయకూడని తప్పులను గూర్చి చాల వివులంగా చెప్పారు. ఈ సూచనలు, సలహాలతో కూడిన పత్రా

కాటిపర్తి ఆశ్రమంలో
ప్రతిష్ఠింపబడిన
శ్రీ నారాయణావధూత
పాలరాతి ప్రతిమ

లను పంచిపెట్టారు. ప్రయోజనాత్మకమైన ప్రసంగం చేసినందుకు శ్రీ రిసాను కళ్యాణ రామ మేనేజరు శ్రీ ఎస్ సి. వరదరాజన్ అభినందించారు.

సాయంత్రం సభకు శ్రీ ఎ శ్రీనివాసన్ ఎం. ఎ. అధ్యక్షత వహించారు. ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు శ్రీ వి రాజారావు విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన సకల విషయాలను చెప్పి విద్యుత్తు సక్రమంగా జాగ్రత్తగా వాడకుంటే ఎంత ప్రాణప్రదమైందో, అజాగ్రత్తగా వుపయోగిస్తే అంత ప్రాణాంతకమైనదని హెచ్చరించారు. శ్రీ రావుగారి అథ కోపనాస్యం సున్నితమైన హాస్యంతో చక్కగా వర్ణించింది.

శ్రీ రాము వందనాలతో, కళ్యాణరామ ఆతిథ్యంతో సమావేశ కార్యక్రమం ఫలయోగకరంగా ముగిసింది

చక్కెర ఖండన

నవంబరు 24 తేది జమీన్ రైతులో 'కలువాయి చక్కెర' శీర్షిక క్రింద వచ్చిన ఆరోపణను విల్లుపాడు టీకరు శ్రీ మల్లసరపు శ్రీనివాసరావు వగైరా మగ్గురు పేర్లతో ఖండిస్తూ ఒక ప్రకటన వచ్చింది. నాగుల వెల్లటూరు, విల్లుపాడు, కాకాయపాళెం గ్రామాలకు కలసి ఇచ్చింది రెండు కట్టలేనా; ఎవరికి పంచడం, ఎంత పంచడం అనే సందిగ్ధంలో సంవత్సరం ఆలస్యమైనమాట వాస్తవమేకాని; తర్వాత సక్రమంగా పంచడం జరిగిందట; నాగుల వెల్లటూరు డీలరు అందరివంటివాడుకాడట, మంచివాడట; అటువంటివాణ్ణి ఇటువంటి ఆరోపణలద్వారా అవమానించడం మంచిది కాదని వ్రాస్తున్నారు

వరిగొండ కార్డు

తమకు ఒక్క గ్రాముకూడా చక్కెర ఇవ్వంలేదని హరిజనుల పేరుతో ఒక కార్డు వచ్చింది. సంతకం లేనిదాని ప్రాణం లేనిదంటారు!

ఈదూరు బస్సులు

సైడింగులు, టిప్పులు సక్రమంగా అనుసరింపబడడంలేదని, పోటాపోటీలు ఎక్కువగావున్నాయని, ప్రయాణీకులు అవస్థపడిపోతున్నారని శ్రీ ఎం సత్యనారాయణ వ్రాస్తున్నాడు. ఇటువంటివి విచారించే అలవాటు ఆర్. టి. ఓ గారికుంటే, విచారించమని కోరుతున్నాము.

సైదాపురం అరెస్టులు

శ్రీ కందాటి చెంచయ్య వగైరాలమీద జరిగిన దౌర్జన్యం సందర్భంలో 16 మంది అరెస్టుగావింపబడినవారట; సర్పంచ్ శ్రీ మన్నారపు సిద్దయ్య వగైరా ఎనిమిది మంది పరారీగా వున్నారని తెలుస్తున్నది రాష్ట్రపతి అంకా దాఖలైనట్లు లేదు.

పెదవంజివాక

పెదవంజివాకలో ఆరువేల రూపాయల సొంతఖర్చుతో కట్టించిన దేవాలయాల ముఖ్ మన్నవారుఅమ్మ, కృష్ణ, ఈశ్వరాలయాలతో పూజలందిన నైవేద్యాలు లేకపోవడమేగాక; అవి పశువుల దొడ్లుగా, వ్యభిచార గృహాలుగా, పేకాటస్థావరాలుగా వుపయోగింపబడుతున్నవని గ్రామస్థులొకరు ఆవేదనతో వ్రాస్తున్నారు. దేవాలయాలు కావా! ఇది నిజమా?

దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి సంస్మరణ

నెల్లూరు మండలీయులు మరచిపోలేని మహాదాత దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి 7 వ వర్ధంతి మహమ్మదాపురంలోని వారి సమాధివద్ద 18 తేది జరిగింది పూజ, అన్నదానం, హరికథా కాలక్షేపం వగైరా కార్యక్రమాలు భక్తి శ్రద్ధలతో జరుపబడినాయి.

సుబ్బారెడ్డిగారి దాతృత్వాన్ని నిండుగా చూచిన నెల్లూరు జనులలో వారి సంస్మరణ ఏదో ఒక రూపంలో జరగడం పురిత మరి మా అభిప్రాయం. గ్రంథాలు అక్కరలేదు; ఆస్పత్రి కాలేజి భవనాలే ఆయనకు శాశ్వతస్మృతి చిహ్నాలు. సభలూ అవసరంలేదు; ప్రతిసారి చెక్కబడిన కొత్త విషయమేమీ వుండదు కానీ సంవత్సరానికొకసారి సుబ్బారెడ్డిగారి పేర చెప్పి ఆస్పత్రిలోని పేదరోగులకు వస్త్రదానమో, మరొకటో; కాలేజి పిల్లలకు బహుమతో పంచవచ్చు అంతా పెద్దది చేయగలిగితే సంతోషమే; కాని కనీసం ఈ మాత్రమైనా జరగడం బాగుంటుంది కాలేజిలో వున్నతశ్రేణిగా ఉత్తీర్ణులయ్యే ఒక బాలికకు ఆయన పేరుతో ఒక స్కాలర్‌షిప్ ఇవ్వవచ్చు. చెంచురెడ్డిగారు, శేషారెడ్డిగారు వీటిని గూర్చి ఆలోచించగలరని ఆశిస్తాము.

శివారెడ్డి పద్యాలు..

పిలకాలని

అస్తమించిపోయె ఆంధ్ర కేసరి రాశి,
వన్నెదగ్గె తెలుగు వైభవమ్ము,
కన్నుమూసె మంత్రి కాకాని, కాంగ్రేసు
మమ్మతునక కలసె పట్టాభాయ్యు!

వెన్నుపోటుపొడిచె వెనుకాలెదాగుండి,
కాటువేసె దాటుమాటుజేరి,
కాలయముడు నీవు కంటబడితె దాయ
యెదుటబడితె, తిరిగి బ్రతుకుతాడ?

ఆంధ్ర ప్రజకు గొప్ప ఆరాధ్యదైవమ్ము
నీవు, పాలకులకు నీవు మార్గ
దర్శకుడవు, నిన్ను దర్శించు భాగ్యమ్ము
లేదు యింక చెల్లు యీ దినంతో!

పోలా సంఘుల సమరము,
రాలా ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర మల్లక
ల్లోలము దేశము, యింతలో
చాలించియు దేహయాత్ర, సాగితె దివికిన్!

సెగిలేదునీకు చెలంటకోసం కన్న,
చెక్కుచెదరబోదు షుక్కు బాడి
అనితలంచ, యింతకయ్యెనేపాలి
గండగతైరైంది ముండమిల్కి!

రాదు యిట్టిదావు రాబోదు రాబోదు
రాజకీయ, ఆంధ్రరాష్ట్రమెల్ల
నీకు తలవమోష్ని నివ్వాళులర్పించి
నక్కరి వీడంపె సాగనంపె!

రాజాజీ

జాతి మేలుబంతి, పాతబంగారమ్ము,
రాజకీయశాస్త్ర రంగసీమ
రాదు యింకతిరిగి రాజాజీ మనవాడు
కాలగర్భమందు గలసినాడు!

నూరేండ్లు బ్రదుకనీయక
క్రూరుడు యమధర్మరాజు కొంపోయెనకన్
భారతదేశ మొకానొక
వీరుని గోల్పోయె పెద్దదైతి జనకజ

ఎన్నాళ్ళు బ్రదికి నావలె
మన్నందే లీయవలయు మరణము తప్పే
దెవ్వరికిలేదు మానవు
డున్నమటుకె లేకపోని వులాటమ్మల్!

కాంటాక్ట్ లెన్స్

(8వ పేజీకొరవ)

తలనొప్పికి బాధపడ్తూ అద్దాలు తగిలించు కొన్నవారికి యిదొక అదనపు తలనొప్పి క్రీడాకారులకు కళ్ళజోడు ఒక ప్రతిబంధకం.

ఇంకో యిబ్బందికూడా వుంది. కంటిశుక్లములు (Catract) ఆపరేషన్ తర్వాత వాడే అద్దాలు చాలా దళసరిగా వుంటాయి. వాటివల్ల వస్తువులు భూతాల్లాగా కనపడే ప్రమాదంవుంది. మామూలు పరిమాణంకన్నా 1 వంతు పెద్దవిగా కనపడ్తాయి. ఒక కన్ను ఆపరేషను చేయించుకొంటే, బాగావున్న రెండవ కంటికి సుళోచనాలు వాడడానికి వీల్లేదు. రెండుకళ్ళల్లో వ్యక్యానంల్ల వస్తువులు రెండుగా, డబుల్ వెర్షన్ చూస్తున్నట్లు, కనిపించడమూకద్దు!

కళ్ళద్దాలవల్ల యిన్ని యిబ్బందులున్నాయి వాటిని అధిగమించాలంటే కాంటాక్టు లెన్సు వాడటం ఒక్కటేమార్గం.

'కాంటాక్టు లెన్సు' అన్నది చాలా చిన్నది, తేలికైన, స్వచ్ఛమైన, స్వల్పమైన, ప్లాస్టిక్ బిళ్ళ. లోపలివైపు పల్లంగాను, వెలుపల ఉబ్బెత్తుగాను వుండే ఈ లెన్సు మన గుడ్డుమీద గింజ సైజులో వుంటుంది దీని మీద దాదాపు రెండువందల ఏళ్ళుగా అనేకానేక పరిశోధనలు జరిగాయి. ఆ పరిశోధనలవల్ల రకరకాల పరిణామాలను పొందుతూ యిప్పటికొక స్థిరత్వాన్ని పొందింది.

హ్రస్వ, దీర్ఘ, వ్యగ దృష్టులవారికి; కేటరాక్టు ఆపరేషన్ చేయించుకొన్న వారికి; నల్లగుడ్డు కూడిగా వున్నవారికి ఈ లెన్సు బాగా వుపకరిస్తుంది. కంట్లో నల్లగుడ్డుకు యిది అమర్చబడ్తుంది. పెట్టుకోవడం, తీసేయడం చాలాసులభం. ఒక్కసారి డాక్టరు వద్ద నేర్చుకొంటే తామే స్వయంగా చేసుకోవచ్చు. కళ్ళలోని చెమ్మవల్ల ఈ లెన్సు నల్లగుడ్డును అంటిపెట్టుకొని వుండి, దృష్టులను నిర్మలంగానూ, వైశాల్యంగానూ చేస్తుంది కాదు వైపరీత్యమీదిరి కనురెప్పలు వాటిని తుడిచేస్తుంటాయి వర్షానికి, వంచుకు తడవవు; పగిలిపోతాయనే భయం, బెదురు వుండబోదు

ఉదయం ఈ లెన్సును అమర్చుకొంటే సాయంకాలందాకా తీయనవసరంలేదు. క్రమంగా రెండు గంటలనుండి 12 గంటల దాకా దీనిని వుపయోగించవచ్చు కొత్తగా పెట్టుకొన్నవారికి మొదట మొదట కాస్త చెరగ్గా వుండొచ్చు నీళ్ళుకారడం, కంట్లో ఏదో నలుసు వున్నట్లుగా ఫీల్‌కావడం వుండొచ్చు. కానీ ఒక వారానికే బాగా అలవాటైపోతుంది. నీళ్ళు కారడం వగైరా లేమీ వుండవు. అసలు కంట్లో 'లెన్సు' వుందన్న స్పృహేకలగదు. అంతేకాదు; మనకంట్లో కాంటాక్టులెన్సు వున్నదన్న సంగతి బ్రహ్మదేవుడికూడా అంతుబట్టదు అంత సున్నితంగా, ట్రాన్స్‌పరెంటుగా, సూక్ష్మంగా వుంటాయి! అంత స్వల్ప పరికరంతో దృష్టిమాంద్యం పోగొట్టడం ఆధునిక వైద్యానిక రంగంలో ఒక గొప్ప విజయమనే చెప్పాలి!

—ఇదీ కొత్తగా వస్తున్న 'కాంటాక్టు లెన్సు' స్వభావం, ఉపయోగం. అద్దాలు వద్దనుకొనే సులోచనారాణులకు యిది వరప్రసాదాలే! పైగా యిప్పుడిది హాలీవుడ్‌లో ఒక పెద్ద ఫ్యాషనై పోయాయట కూడా!

★ ★ ★

ఈ 'కాంటాక్ట్ లెన్స్' అమర్చుకోవాలని ఉబలాటపడే నెల్లూరీయులు ఇక పై మద్రాసుకో గిద్రాసుకో వెళ్ళి, వారం పదిరోజులక్కడ పడిగాపులుకాచి, వెయ్యి పదిహేనువందలు చేతిదిలుము వదల్చుకొని వాటిని తగిలించుకొని రానక్కర్లేదు. నేత్ర వైద్యంలోని ఈ ఆధునికప్రక్రియనుసేవ గాను శక్తి, సామ్యవర్తనం, మానవతాదృక్పథం కల్గిన ఐ స్పెషలిస్టు డాక్టరు పి రఘురామరెడ్డి యిటీవల ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేసివచ్చారట ఊర్కే నేర్చుకొని రావడమే కాకుండా, వెంటనే దాన్ని అమలులు పెట్టారు కూడా! 23 తేది ఆయన 'ఐ క్లినిక్' లో శ్రీ ఆరెల్ రెడ్డిగారిచేత 'కాంటాక్ట్ లెన్స్ సెంటరు' కు ప్రారంభోత్సవం జరిపించారు తర్వాత జరిగిన చిన్న సమావేశంలో డాక్టరు రఘురామరెడ్డి. లెన్సెస్ కంపెనీ ప్రతినిధి మురళీధరన్ కాంటాక్ట్ లెన్స్ కథాకమామీషు వివరించారు; ఫిలిమ్‌కూడా చూపించారు. లెన్స్ అమర్చుకోవడం ముందు కాస్త యిబ్బందిగానే వుండేట్టుంది కానీ, పోను పోనూ బాగా అలవాటైపోయేట్టుంది దృష్టి వైశాల్యం, స్పష్టత బాగుండేట్టున్నాయి ఒక లెన్స్ అమర్చడానికి షుమారు రూ 300 లు అవుతుందట.

మొత్తంమీద నెల్లూరు వైద్యరంగంలో ఇదొక క్రొత్తప్రయోగం. దీని ప్రయోక్త డాక్టరు రఘురామరెడ్డిని అభినందించాలి.

పంచాంగం

శని వక్రగతి

73 ఫిబ్రవరి 16 తేది వరకు శని వృషభరాశిన వక్రగతి. అది అశాంతి ఆందోళనాకరము.

గురు మౌఢ్యం

72 డిసెంబరు 28 తేది మొదలు 73 జనవరి 26 తేది వరకు గురు మౌఢ్యము.

త్రిగ్రహకూటమి

73 జనవరి 3,4,5 తేదిలు ధనురాశిన చంద్ర,గురు, రాహువులు త్రిగ్రహకూటమి.

డిసెంబరు తిథులు

30 శని దశమి ఉ 10-52 గంవ
31 ఆది ఏకాదశి మ. 12-38 ,,

1973 జనవరి తిథులు

1 సోమ ద్వాదశి మ 2-32 ,,
2 మంగళ త్రయోదశి సా 4-28 ,,
3 బుధ చతుర్దశి రా. 6-26 ,,
4 గురు అమావాస్య రా. 8-10 ,,
5 శుక్ర పుష్యశుద్ధ పాడ్యమి
రా. 9-36 ,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

చిత్రసమీక్ష

దర్శక పితామహుడికికూడా క్రైమ్ దుర్గతి తప్పలేదు!

కొడుకు-కోడలు

విధిని మనిషి ఎలాఎదిరించలేకున్నాడో అదే విధంగా కాలప్రభావాన్ని మన తెలుగు చిత్రసీమ ఎదురించలేకపోతున్నది. కాల మహిమ కాకపోతే యీ నాడు తెలుగు సినిమాహాలన్నీ ఉక్క మూతి పిండెల్లా ఎందుకు తయారవుతాయి? ప్రకృతిదృశ్యాల వెంబడి ప్రేమికులు పాటలు పాడుకుంటూ పరుగులుతీసే సన్నివేశాలకు, మురనష్టవు మల్లయుద్ధాలకు, అర్థంలేని క్రైమ్‌కు ఎందుకు అంకితమైపోతాయి? తెలుగు సంస్కృతిని మన నిర్మాతలు, దర్శకులు ఎందుకు విస్మరిస్తారు? ఊహల్లో నూత

గ్రి. గోపాలరావు

నత్వం భావాల్లో చైతన్యం ఎందుకు మృగ్య మవుతాయి? వినోదమో, విజ్ఞానమో, వ్యయోజనమో, పరిష్కారమార్గమో, ఏమీ లేకపోయినా చిత్రం ఎంత చెత్తగావున్నా ప్రేక్షకులు ప్రొడ్యూసర్లను పుష్టిగా ఎందుకు పోషిస్తున్నారు?

పద్మశ్రీ పిక్చర్సువారి "కొడుకు-కోడలు" చిత్రం చూచిన తర్వాత దర్శక పితామహుడైన పి. పుల్లయ్యగారుకూడా యీనాటి కాలప్రభావాన్ని అధిగమించ లేక కాలంతో రాజీపడ్డట్టుగా తోస్తుంది. అంతటి దర్శకుడు పుల్లయ్యగారుగూడా చిత్రాన్ని చాలా భాగం ప్రేమజంటలు డ్యూయట్లుపాడుకుంటూ గంతులువేయటం తోను, అర్థంలేని అపరాధ పరిశోధన తోను నింపేశారు. అందుకే దీన్ని కాల మహిమ అనవలసివచ్చింది. మరి మన తెలుగు చిత్రాలకు మంచికాలమెప్పు డొస్తుందో!

శేఖర్ యం. యస్ సి. పాసై మరే వుద్యోగంకోసం ప్రయత్నించకనే, ఒక ధనవంతుల అమ్మాయి శోభకు హిందీ టీచరుగా చేరాలనుకుంటాడు. ఆ యిద్దరి మధ్యా కొంచెం ప్రేమాయణం ప్రారంభమై పెండ్లివరకు వస్తుంది. ఇంతలో శోభ మేనత్త ఎక్కడినుంచో దిగబడి శేఖర్ తల్లి జానకమ్మ వివాహం కాకుండానే బిడ్డను కన్నదంటుంది. అంతటితో వారి పెళ్ళి ఆగిపోతుంది. శేఖర్ తల్లి అవమానంతో ఇల్లు విడిచి వెళ్ళిపోతాడు. అనుకోకుండా జరిగిన కొట్లాటమూలంగా జడ్జిగావున్న తనతండ్రి రాఘవరావును కలుసుకుంటాడు. జానకిని దైవసాక్షిగా వివాహమాడానని చెప్తాడు రాఘవరావు; కాని విడిపోయామంటాడు.

శేఖర్ తల్లికోసం పోతాడు. అమె కనపించదు. జానకమ్మ ఒక యింట్లో పని మనిషిగా చేరుతుంది. ఆ యింట్లో జరిగిన హత్య ఆమె నెత్తిన రుద్దబడుతుంది. కథ కోసం, భార్యను భర్తను కలపాలకాబట్టి, జానకమ్మ విచారణ రాఘవరావు జడ్జిగా వున్న కోర్టులోనే జరుగుతుంది. పోలీసులనంతా వెధవలనుచేసి శేఖర్ హంతకుణ్ణి పట్టుకుంటాడు తల్లిని విడిపిస్తాడు. అంతా సుఖాంతం. శేఖర్ పుట్టుకలో మచ్చ లేదని రుజువైంది కాబట్టి, శోభ తండ్రి శేఖర్‌ను అల్లుడుగా స్వీకరిస్తాడు. ఇదీకథ.

కథలో కొత్తదనంలేదు. వివాహం కాకుండానే బిడ్డను కనటం, సంఘాన్ని ఎదిరించి ఆలాపుట్టిన అబ్బాయిని ఒక అమ్మాయి వివాహమాడటం చూపివుంటే కొంత కొత్తదనం కనుపించేది. వివాహం కాకుండానే బిడ్డను కన్నదన్న నేరారోపణ, ప్రేమికులు విడిపోయి చివరన కలుసుకోవటం యిప్పటికే పాతపడింది.

భర్తకు దూరమైన జానకమ్మ నొసట కుంకుమ పెట్టుకోకుండా విధవరాలుగా మెళలో మంగళసూత్రం వుంచుకున్న పాత్రకి విడ్డూరంగా వుంది.

ఏ ఆధారమూలేని జానకమ్మ శేఖర్‌ను ఎం. ఎస్ సి. వరకు ఎలా చదివించిందో? మంచి యింట్లో బాడుగకు ఎలా వుండగలిగిందో? శేఖర్‌కు మోటార్ సైకిలు, ఖరీదైన దుస్తులు ఎలా తెచ్చిపెట్టగలిగిందో? చిత్రం చూచిన తర్వాత యిలాంటి సందేహాలు కొన్ని కలుగుతాయి.

చిత్రానికి ముఖ్యమైన మలుపు, శేఖర్ శోభ పెళ్ళి ఆగిపోవటం. శోభ మేనత్త వచ్చి జానకమ్మ వివాహం కాకుండానే బిడ్డను కన్నదన్న విషయం చెప్పటంతో వివాహం ఆగిపోతుంది. కాని జానకమ్మ, రాఘవరావు దైవసాక్షిగా వివాహం చేసుకున్నారన్న విషయం శోభ మేనత్తకు తెలుసు. అయినా ఆమె జానకమ్మమీద అపవాదు ప్రచారం చేస్తుంది. అలా చేసేందుకు అసలు కారణమే కనుపించలేదు చిత్రంలో ముఖ్యమైన యీ మలుపు చాలా నిరాధారంగా అర్థరహితంగా మలచబడింది.

ఇల్లువిడిచిపోయిన శేఖర్ విషయం అమె తండ్రి పట్టించుకోకపోవటం లోపంగానే వుంది. హంతకుడి ఆచూకీ పట్టుకోటంలో మారువేషంలోవున్న శేఖర్ తనకు ఎడమ చెవి వినిపించదని, కుడివైపే మాట్లాడమంటాడు. కాని ఎడమవైపునుంది మాట్లాడుతున్న బుజ్జాయిమాటలు బాగావినిపించుకుంటాడు. అరిశెలిన హంతకుడు యీ విషయం గమనించి యింటిలో మోసం వుందని వూహించకపోవటం మరోలోపం. శోభ వివాహం విఫలమైనప్పటినుండి, శోభపాత్ర మరుగున పడిపోతుంది చివర వరకు అలాగే సాగిపోతుంది. ప్రథమములో ప్రేమలో అంత చొరవతీసుకున్న శోభ, వివాహం ఆగిపోయినతర్వాత శేఖరును కలుసుకునే ప్రయత్నం చెయ్యక అజ్ఞాతవాసంలో వుండటంలో అర్థంలేదు. శేఖర్‌గూడా శోభ విషయమే ఆలోచించక గీతతో అయిష్టంగానైనా ప్రేమగీతాలతో గంతులువెయ్యటం అన్యాయమే. "కొడుకు-కోడలు" అన్న పేరుపెట్టుకున్న యీ చిత్రంలో యీరెండు పాత్రలు సమాజానికి ఎసరిపడలేకపోవటం విచారకరం. వివాహం కాకముందే బిడ్డను కన్నదని ఎవరో దారినపొయ్యే దానమ్మ అనగానే కొడుకు (శేఖర్) తల్లిని ఎడారి చేసి వెళ్ళటం ఆ పాత్రకు తీరనిమచ్చ. తన తండ్రిని ఎదిరించి తాను ప్రేమించిన శేఖర్‌ను వివాహంచేసుకో ప్రయత్నించక పోవటం శోభపాత్రకు తీరని వెలితి.

'జీవన తరంగాలు'లో లక్ష్మి

నర్సుల సహాయార్థం ఏర్పరచిన నృత్య ప్రదర్శన పేలవంగావుంది. ఈస్ట్‌మన్ కలర్‌లో ప్రకృతిదృశ్యాలు, కళాత్మకంగా వున్న సెట్టింగులు, కన్నులపండువుగా కనుపిస్తాయి. కమ్మని ప్రకృతి పరిసరాలలో ప్రేమజంటల విహారాలు ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టాయి.

నాగేశ్వరరావు, వాణిశ్రీలు ప్రేమజంటగా చక్కగా నటించారు. ఇందులో ఎక్కువ కులుకు, చురుకు కనుపరచారు. లక్ష్మి హుషారుగా కనుపించింది గుమ్మడికి ప్రాముఖ్యత లేదు చిన్నడాక్టరుపాత్రకు జగ్గయ్య అనవసరం. కాంతకుమారి అతి సహజంగా తల్లి పాత్రను పోషించింది. యస్వీ రంగారావు అందరికన్నా చిన్నగా నటించాడు.

ఆత్రేయ మాటలు బాగున్నాయి. పాటలు చాలా తేలికగా వున్నాయి. భావంలో బరువు కనుపించలేదు. మహాదేవన్ సంగీతంలో మాధుర్యం తగ్గిపోతూ వుంది ఇతనికి చిత్రాలు ఎక్కువకావటమే ఈ పతనానికి కారణమేమో! ఫోటోగ్రఫీ బాగుంది. ప్రకృతి రామణీయకత చక్కగా రూపొందించబడింది.

ప్రశ్నోత్తరావళి

సి.జి. సత్యనారాయణ — కావలి

'బడిపంతులు' అనేపేరుతో ఫామిలీ సెంటిమెంట్స్ కథను చిత్రంగా తీయడంలో ఉద్దేశం?

★ చిత్రానికి పేరుపెట్టడంలో ఎంత సామర్థ్యం ఉండాలో ఈ చిత్రమే తెలియచేస్తుంది

ఎస్.ఆర్.బి. రమేష్‌చంద్ర — ఎస్ కొండ

హిందీ 'ఆరాధన' ను జెమినీ వారు తెలుగులో నిర్మిస్తున్నారా?

★ ప్రారంభదశలో వుంది.

ఎస్. ప్రభాకర్ — నెల్లూరు

'కాలంమారింది' పతాకసన్నివేశంలో శారద స్పృహలేకుండా హాస్పిటల్లో వున్నప్పుడు సూర్యకాంతం ఆమె చెంతలో ఏదో చెప్పటం, నేపథ్యంలో గంటలు, వీణ, శంఖారావాలు వినిపించడం- వీటి కర్థమేమిటి?

★ నేను పూర్తిచిత్రాన్ని చూడలేదు. జర్నలిస్టు ప్రకాశం జర్నలిస్టులకు యింకా చూపలేదు. చూసిచెప్తాను.

పి. ఎన్. వి. శేషగిరిరావు — సంగం

'భక్తతుకారాం' రచనకు ఆత్రేయను తప్పించి, మీ టూరిని నియమించడంతో ఆత్రేయ అట్లాంటి కథలకు పనికిరాడని నిరూపించబడలేదా?

★ అలాంటిదేమీకాదు; ఆత్రేయ సమయానికి స్క్రిప్టు అందించలేకపోయాడు.

ఎం. సుబ్బారావు — నెల్లూరు

అంటరానితనం యిప్పుడులేదు. కాబట్టి 'కాలంమారింది' 20 ఏళ్ళ క్రితం తీసి వుంటే బాగుండేది?

★ సమస్య యిప్పుడూ లేకపోలేదు కాని దానికి రాజకీయపూత యిచ్చివుంటే బాగుండేది.

జి. ఎస్. ఆర్. రాజ్‌గడ్ (ఎం. పి.)

రాజసులోచన చిత్రసీమనుండి విరమించుకొన్నదా?

★ లేదే ప్రజానాయకుడు, దేవుడమ్మ యింకా చాలాచిత్రాల్లో వుంది.

ఎన్. గంగాధరం — గూడూరు

జ్యోతిలక్ష్మిని రహస్యంగా పెళ్ళాడిన ఆ అదృష్టవంతుడెవరు?

★ రహస్యమని చెప్పిన తర్వాత పేరెట్లాచెప్పేది?

సిహెచ్. గోపాలకృష్ణయ్య — నెల్లూరు

పేకేటిని గొప్పకళాకారుడుగా 'విజయచిత్ర' వర్ణించింది. కాని అతని చిత్రాలు చూస్తే అంతగొప్ప దర్శకుడు కాదని పిస్తుందే?

★ పేకేటి కన్నడంలో మంచిచిత్రాల్నే డైరెక్టు చేశారు నేను చూశానుకూడా.

పి. వి. ఆర్. రెడ్డి — కలిచేడు

'శీనేకిరహో' ను అందంగా కాపీకొట్టిన 'భార్యాబిడ్డలు' దర్శకుడు తాతినేని రామారావును అభినందించాలనివుంది అడ్రసు చెప్తారా?

★ వైద్యరామయ్యర్ స్ట్రీట్, మద్రాస్17

ఎం. ఆర్. కె. రెడ్డి — కరేడు

తెలుగు సినిమారంగాన్ని ఒక వూపు వూపిన 'ప్రజానాయకుడు' చప్పగావుంది మీ అభిప్రాయం?

★ ఆ చిత్రాన్ని డిసెంబరు 10 తేదీ మాకు చూపించారు. ప్రయత్నం మంచిదే కాని పద్ధతి బాగాలేదు. అనవసరంగా కుటుంబగాథను యిరికించారు. మొత్తం రాజకీయంగానే వుంటే బాగుండేది. అయితే అక్కడ సెన్సారుబాధలు వచ్చేవు కాయి. నర్తన్ చేతికిచిక్కినగాయం! ఏం చేస్తాం పాపం?

జి. కె. హెచ్. — కావలి

కృష్ణ నటించేప్పుడు మెడ వంచుతాడెందుకండీ?

★ తనలోపం తనకు తెలిసిన కర్మం!

కె. ఆదిశేషారెడ్డి — క్రొత్తవెల్లంటి

'భక్తతుకారాం' స్టిల్స్ ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. నిర్మాణం జరగడంలేదా?

★ జరుగుతూంది. కాని ఆదినారాయణరావుగారు నిర్మాణం పూర్తిగా అయితేగాని స్టిల్స్ వదలరు. పబ్లిసిటీ విషయంలో ఆయన చాలామందకొడి.

ఓ. చెంచయ్య — నెల్లూరు

చలం, రాజబాబు, పద్మనాభంతో హాస్యచిత్రంతీస్తే మీరు దర్శకత్వం వహిస్తారా?

★ ఇదీ హాస్యమేనా?

ఎం. ప్రసాదరావు — కందుకూరు

చిన్నపరెడ్డి కొత్తచిత్రంలో శోభన్‌బాబు నెందుకు తీసుకోలేదు?

★ శోభన్‌బాబు 'పెద్ద' డైరెక్టర్ల చిత్రాల్లోనే నటిస్తారట. మరి చిన్నపరెడ్డి చిత్రానికి తొలిసారిగా ఆయనే దర్శకుడు కదా!

మురళీమోహన్ — నెల్లూరు

'పికపిక' కు మాటలు పాటలు ఎవరు వ్రాశారు?

★ సి నారాయణరెడ్డి

బి. వెంకటేశ్వరరావు — భాల్కా (ఎంపి)

ఎన్. టి. రామారావు కుమారుడు హరికృష్ణ యిప్పుడేచిత్రంలో నైనా నటిస్తున్నాడా?

★ 'మామకు భరతం' లో ఎన్. టి. ఆర్. తమ్ముడుగా నటిస్తున్నాడు

ఎస్. పుల్లయ్య — కందుకూరు

'బంగారుబాబు' లో అక్కినేని నటనను గురించి వ్రాయనా, సంగీతం, కథాకథనం గురించి వ్రాయనా అన్నాడొక జర్నలిస్టు ఏమండీ అంత చెత్తచిత్రమా అది?

★ ఉద్రేకం ఒక్కోసారి యిలాంటి అనర్థాలకు దారితీస్తుంది.

పి. చంద్రయ్య — మద్రాసు

'సీతా ఔర్ గీతా' ను విజయావారు తెలుగులో వాణిశ్రీ, శోభన్‌బాబు, కృష్ణలతో తీస్తారట. దర్శకుడెవరు?

★ ఇంకా తారలనిర్ణయమే కాలేదు. ముందు తమిళంలో తీస్తారట, ఆ తర్వాత తెలుగు.

పి. నాగరాజు — కోవూరు

'విచిత్రబంధం' లో భాగ్యనగర్ నృత్యనాటికకు కథకు ఎలాంటి సంబంధమూ లేదు. అసందర్భంగా ఆ నృత్యం పెట్టడం లోపమే కదూ?

★ సంబంధంలేకుండా అంతఖర్చుపెట్టి ఆ దృశ్యాన్ని చిత్రీకరించే వాళ్ళు కాదు నిర్మాతలు.

పి. కళావతి — నెల్లూరు

క్రొత్తగాయకుడు రామకృష్ణ 'విచిత్రబంధం' తర్వాత మరేదైనా చిత్రంలో పాడారా?

★ ఒకటేమిటి? యిప్పుడు చాలా చిత్రాల్లో పాడుతున్నారు ఘంటసాలకు వారసుడౌతాడుకూడా!

కళావతిదేవి — గూడూరు

'స్త్రీ' అనే చిత్రం తీశారా? నాయిక ఎవరు?

★ 'స్త్రీజన్మ' వచ్చింది. కృష్ణకుమారి.

ప్రశ్నలను ...

పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలె

కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు–17.

పద్యాలు - గేయాలు

కోడి

"రసిక్"

తెగల దృష్టిలో
తెగల్లాంటి మనుషుల దృష్టిలో
కోడి
వంటింటికొక పకోడి
కోడి
ఒక కమ్మని వంటకం
కోడి
ఒక మధురామిషం.

కాని,
కనకల్గిన కళ్ళకు
కోడి
సాక్షాత్తు కాలస్వరూపుడైన పరమాత్మ
దాని గుడ్డు
బ్రహ్మాండానికి ప్రతీక
దాని తల
ఎత్తిపట్టిన ధర్మధ్వజం
దాని ముక్కు
నిరంతర క్రియాశీలత్వం
నిశిత పరిశోధనాతత్వం
దాని మేను
ఇంద్రధనస్సుకు వెక్కిరింపు.

దాని కూత,
దాని కూత,
అహో, అది
అజ్ఞానాంధకారానికి ఉచ్చాటనమంత్రం
విజ్ఞాన రోచిర్వికసనానికి స్వాగతవ్రతం
అభినవశిరితో తలెత్తనున్న వాంఛకు
ఇహలోకపు బాహ్యాగ్ని
జగత్కారి జననానికి
జాన్ ది బాప్టిస్టు
మంత్రగత్తె నిద్రాసుందరికి
దేశ బహిష్కారశిక్ష
చీకట్ల మత్తేభాలకు
సింహగర్జన
దీనికి తప్పులపై
చెప్పుతున్న చె.పదెబ్బ
పాపాల పావబుసలకు
ముంగిస
అరణోపయాన్ని హెచ్చరిస్తోన్న
విప్లవ కవితాశంఖం
ఆశల ఉషస్సును గూర్చిన
అభ్యుదయ కవితాలాపన
జడత్వం పీవుపై చెప్పుతున్న
దిగంబర కవిత్వపు రూటి
నిస్సత్వపై
చైతన్యపు తిరుగుబాటు
అలసత్వానికి అటవిడుపు
జనతకు మేలుకొలుపు
జగత్తుకు కర్తవ్యపుపిలుపు

అందుకే అన్నది
కనకల్గిన కళ్ళకు
కోడి
కాదు కేవలమొక తిండిపదార్థం
అది అపూర్వమైన బ్రహ్మపదార్థం.

—

కవితోద్యాపన

బండి నాగరాజు

ఇక్కణ్ణుంచి కదలి వదలిపో!–
నామదిలో మెదలక యీ పదలుదాటిపో–
నాశివితపు పడిలో నుడిలో
ఒక్కగడియైనా నిన్నుచూడ్డం పడదు;
నాకు గుండెలేదు; ఉన్నా అది బండ!
ఉన్న డొక్కకి– కల.
కక్కిన దంతా– కల.
తడి లేదు; ఈ బండి వేసవి కంతా
పొడిపొడిగా పోయింది యెడద.
నీ చల్లదనాలు, నీ వయ్యారపు సింగారాలు
సిగ్గులు నిగ్గులు బొగ్గులయ్యాయి–
ఆ బొగ్గుల పొగ ఎలా వుపయోగిస్తుందో
పరిశోధించాలి.
రాత్రి నిద్రలేదు; కడుపుకాలి "యావ"
ఒక వైపు.
కొడుకు ఉద్యోగం, కూతురి పెళ్ళి–
రెండింటికీ కట్నాలు పొయ్యాలి.
ఎం. వి. పరీక్షకు కట్టివున్నాను; అది
పాసైతే మరో నాలుగు 'రాళ్ళు' పడతాయి!
ఇప్పుడున్న అద్దాల పవరు చాలడం లేదు;
ఏదీ కంటి కింపితంగా అనడం లేదు.
తెల్లవారగానే...చక్కెర లేదు ముఖ్యంగా...
ఇన్ని ఇలా వుండగా–
కొంచెమైనా సమయం సందర్భం లేకుండా
వస్తావు.
ఇదేమీ బాగుండ లేదు కవితా!
(నీకు కడుపు వస్తే, ఆ కావ్య కన్యను
అప్పు బోసి వదలడానికైనా...
వారి బియ్యానికి గతిలేనివాణ్ని నేను.)
నా మనసు నెమ్మదిగా లేదు, వెళ్ళు!
విరతి లేని యీ బ్రతుకులో నీకో అనురతి
కుదరదు
పో! కవితా!
పర్వాలేదు, మెల్లగా వెళ్ళిపో!!

—

చీడలకు, తెగుళ్లకు...

వరి, పత్తి, మిరప, పొగాకు మున్నగు అన్ని పైర్ల
చీడలు, తెగుళ్లను అత్యద్భుతంగా నివారించే
మా నాగలిమార్కు మందులను వాడండి!

ముడతపిండి (బి. హెచ్. సి.) 10%, 5%

సెవిన్ డస్ట్

ఎండ్రిన్ 20%, సూపర్ ఎండ్రిన్ 25%

మలాథియాన్ 50% (ద్రావకం)

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రొడక్ట్స్
(ప్ర) లిమిటెడ్ - నెల్లూరు-2.
(ఫోన్, 67).

ములికి

నేతి శివరామశర్మ

ఎందుకొచ్చిందీ ములికి–
అని విసిరిందాక కలికి!
చిలికిచిలికి ములికి–
చంపకుండా చంపుతుంది!
కలికి కంటికొలుకుల్లో కన్నీళ్ళను–
నింపకుండా నింపుతుంది!
ఇంట్లో పప్పులైపోయాయి
ఉప్పుకూడా అప్పివ్వనన్నారు– పట్వారి
పరువుపోయింది; ఉన్న
అరువుపోయింది–
ఇంట్లో బిడ్డపిలుపు
దొడ్లో గొడ్డుపిలుపు
నట్టింట పిల్లిలేవలేదు–
ఆకలితో నిద్రరాదు–
ఎందుకొచ్చిందీములికి–
ఎందుకొచ్చిందీములికి–
ఎప్పుడు తెలుస్తుందీసమస్య–
విడదీసిచెప్ప వయస్య!

—

క్రీస్తు జననం

టి. పి. జాన్‌లైన్

డిసెంబరు ఇరవై అయిదు
మహోత్కృష్ట దినం లోకానికి
అదే పుట్టినదినం ప్రభుయేసుకి
క్రీస్తు వారసుడు పరలోకానికి

మానవుడై జన్మించావు
మహత్తర కార్యాలెన్నో జేశావు
మాకోసం పడరానిపాట్లు పడ్డావు
మంచి మనిషిగా జీవించమన్నావు

విజ్ఞానం విచిత్రంగా ఎదిగిపోయింది
వింతగా మానవత చెదరిపోయింది
ప్రపంచం నాలుగు చెరగులపై
ప్రతిపూట వినిపిస్తున్నాయి యుద్ధభేరీలు
ప్రతిచోట కనిపిస్తున్నాయి రక్తపాతాలు

మంచికి, మనసుకు
మనిషికి, మమతకు
బంధాలు తెగిపోయాయి
బాధ్యతలు వీగిపోయాయి

యుగానికొక పేరు పెట్టడం
తరానికొక పుణ్యాత్ముడు పుట్టడం
చరిత్రలు లిఖించడం
అలవాటుగా అది తెల్పుకోవడం
ఆదికాలంనుంచి వస్తున్న ఆచారం

మానవులుగా జన్మించాం
పాపాన్ని పండించాం
దానవుల్ని మరిపించాం
దైవత్వం మర్చిపోయాం

అన్నీ తెలిసినా తెలియనివాళ్ళం
దిక్కూ, దెసాలేదు మాకు
మాగురించి తెల్పు మీకు
మరలా జన్మించాలి ఏసువా
మరోజన్మదినం చేసుకో క్రీస్తువా!

—

వారం...వారం...

(8వ పేజీ కారవ)

ఇంతేగాక నోం గలవారికి వృత్తి, విద్య, స్వాభిమానం వున్నందున ఈ మూడింటికి భంగంవచ్చిందని భావిస్తే యింకేమున్నది? రాష్ట్రం మండిపోతుంది అదే జరిగింది ఆంధ్రలో. దీనికి ఉపశమనం వ్యధాని మార్గమా?

ఈ వంకతులందేసరికి సమాధానం వచ్చి వుంటుంది కథ్థంతిరిగిన కథ అప్లేవుంటే ఆశ్చర్యపడము.

ఆత్మాభిమానంకోసం మధ్య తరగతి విద్యార్థులు, వారి నాయకులు ఏమైనా చేస్తారు. ఈ ఉద్యమం నిరుద్యోగులకు, నిరుపేదలకు సంబంధించింది కానంత మాత్రాన దీని ప్రభావాన్ని తక్కువ అంచనా వేయడానికి వీల్లేదు.

—

కొత్త వరిరకాలు

(4వ పేజీ కారవ)

నాటిన 22 నుండి 38 రోజుల లోపల ఉపయోగించాలి. కీటక తెగ కలుపు నివారణ మందులుపయోగించడానికి స్ప్రేయర్లు ఎంతో అవసరం. క్రిమిసంహారణ సమయంలో చేస్తే ఎంతో పంట ఆదా చేస్తుంది. ఆకాశమందుల విస్తరణ (Aerial spraying) ఈ రోజుల్లో క్రిమి వినాశనానికి ముఖ్యమైనదిగా రైతులు గుర్తించారు.

ఎరువువేత పనిముట్లు

జపాన్ పరిశోధనాగ్రేసరులు వరిపొలంలో వేసే నత్రిత ఎరువుల నష్టాన్ని కాపాడేందుకు 2-3 అంగుళాల లోతుగా ఎరువులను ఎద పెట్టడం ఆచారంగా కనుగొన్నారు. దీన్ని సాధించాలంటే ఎరువు వేత పనిముట్లు కొద్దిరోజుల్లో మార్కెట్టులోనికి వస్తాయి. నత్రిత ఎరువులు వేసిన వరిపొలాల్లో చాలావరకు కరిగిపోయి మొక్కకు అందకుండా పోతాయి. కనక "అన్‌హైడ్రస్ అమ్మోనియాఅప్లికేటర్ల"ను కనుగొన్నారు. కాల్ గ్యాస్ గాని లేక కార్బన్ గ్యాస్‌ను సిలిండర్లలో సరఫరా చేస్తున్నారు. అదేమాదిరిగా ఈ అన్‌హైడ్రస్ అమ్మోనియానకూడా సరఫరా చేసే దినం తొందరలోనే రాబోతుంది. రాహూరి (మహారాష్ట్ర) లో పశువులతో లాగే పనిముట్లును, కటక్ లో నున్న కేంద్రీయ పరిశోధనాస్థానంలో ట్రాక్టరుతో నడిచే సాధనాలు తయారు చేయబడుచున్నవి. "నాప్‌సాక్" సాధనాలు కూడా మార్కెటులోనికి తొందరగారాబోతున్నవి. "అన్‌హైడ్రస్ అమ్మోనియా" మిగతా నత్రిత ఎరువులకంటే చాలాచవక. ఇతర దేశాల్లో దీనివుపయోగం రోజువారిదైనది.

కోతయంత్రాలు

ఎకరా వరికోతకు 10-12 మంది కావాలి. జపాన్‌లోనున్న కుబోటా సంస్థ తయారచేసిన "కోసి కట్టే యంత్రం" 4 గంటలలో ఎకరాన్ని కోసి కట్టలుగా కట్టేస్తుంది. కంబైన్లు కోయుటకు, కొట్టుటకు, పరిశుభ్రంచేయుటకు దేశంలో పలుచోట్ల ప్రదర్శనాలివ్వడమైనది. పొట్టి వరి రకాలు ఈలాంటి యంత్రాలకు ఎంతో అనువైనవి.

పనకొట్టే యంత్రాలు

కాలితో పని చేసే జపాన్ త్రెషర్ గంటకు 63 కి. గ్రా. వడ్లను పన నుండి వేరుచేస్తుంది. మనీలాలోనున్న అంతర్జాతీయ పరిశోధనాసంస్థ "తిరిగే బల్ల త్రెషర్" (Portable Table Thresher) ను రూపొందించింది. వరి కట్టలను ఒకచోటికి తీసికొనిరావల్సిన అగత్యంలేదు. ఈ యంత్రాన్ని ఒకచోటనుండి ఇంకొచోటికి తీసికొనిపోవచ్చును గంటకు 300 నుండి 400 కి. గ్రా. వడ్లను వేరు పర్చవచ్చును. ఈ యంత్రం 2.5 హార్సు పవరు యంత్రంచే నడుపబడుతుంది "మల్టీ పర్పస్ త్రెషర్" కూడా ఫోర్డు సంస్థ (Ford Foundation) సహాయంతో రూపొందించబడుతోంది.

ధాన్యశుద్ధి సాధనాలు

మనీలాలోనున్న అంతర్జాతీయ వరి పరిశోధనా సంస్థచే కనుగొనబడిన "రోటరీ స్క్రీన్ గ్రెయిన్ క్లీనరు" (తిరిగే జల్లెడ ధాన్యశుద్ధిసాధనం) గంటకు 1టన్ను ధాన్యం శుద్ధిచేస్తుంది దీనికి 2.5 హా. పవరు ఇంజన్ బిగించబడినది ట్రాక్టరు శక్తిచే గూడా నడుపవచ్చు.

ధాన్య ఎండపోత సాధనాలు

ధాన్యాన్ని వర్షాకాలపు జల్లులో ఎండబెట్టుట అసాధ్యం. ధాన్యాన్ని యంత్రాలచేత ఎండబెట్టవచ్చును ఈలాంటి ధాన్య ఎండపోత సాధనాన్ని తజావూరులోను ఏర్పాటు చేశారు.

—

జింక్ లోపం...

(4వ పేజీ కారవ)

ముతో ఆరంభించబడినది. ఈ పరిశోధనల ఫలితముగా మెట్టప్రాంతములలో కూడా రసాయనికపు ఎరువులను వుపయోగించుటద్వారా ఎక్కువపంటలను పండించవచ్చునని తేలింది. అయితే, ఈ రసాయనికపు ఎరువులను నేలలో లోతుగా వేయవలసి వుంటుంది.

బళ్ళారిలోని భూసార పరిరక్షణ కేంద్రములో రసాయనికపు ఎరువులను నేలలో లోతుగా వేయుటవలన వర్షాభావ పరిస్థితులలకూడా పంటలు తట్టుకొనినట్లు కనుగొనబడినది [ఐ సి ఎ ఆర్.]

—

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు మూలపేటలో శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి రథము ప్రక్కన వార్డు నెం. 20/282 గల యిల్లు ఖాళీగాగా తోటి 30 అంకణముల మిద్దె ఇల్లు అమ్మబడును. వివరములకు ఈ క్రింది అడ్రసుతో సంప్రదించవలెను. పెద్దలకు బాడుగకు యివ్వబడును.

కె. రుస్తుంశింగ్,
106 పొదలకూర రోడ్డు,
మూలపేట జంక్షన్,
నెల్లూరు-3.

In the Court of the
Dt. Munsif,
Sri Kalahasthi,
Original Suit
Nos. 132 and 135 of 1972

డి. భారతి —వాది.

సెట్టిపల్లి పాండురంగం s/o వీరయ్య శెట్టి, కందెనల్లిగ్రామం, శ్రీకాళహస్తి తాలూకా —ప్రతివాది

— ప్రతివాదికి దావానోటీసు —

వాదికి నీవు వ్రాసియిచ్చియుండు ప్రోనోట్లు పైకము రాబట్టుటకుగాను పై రెండుదావాలు సిద్ధపరచ వేయబడినవి. ఆ దావాలు 22–1–1973 తేదిన నీకు దావాల నోటీసుల మిత్తము వాయిదాలు వేయబడియున్నవి. ఆదినం నీవుగాని నీతరవున ప్లీడరుగాని కోర్టువారియెదుట 11 గంటలకు హాజరుకాని యెడల పైదావాలు నీపరోక్షంగా తీర్మానించబడునని యిందుమూలకముగా తెలుపడమైనది.

—దూబగుంట సుబ్రహ్మణ్యం,
వాది అడ్వకేటు.

...ఒంగోలు...

(శవపేటికోరవ)

...కాలా - పీసుమీద జండా ఎగురవేయాలని వ్యక్తుల్నిదాటిరాగా, పోలీస్ ...చింది. ఉత్సవం అదృశ్యమై ...క్సర్ ఆపీసు మీదుగా కొండమీద శివా...ముందర్ల ... మర్యాలో పీ అవాంతలూ జరగకుండా, శాంతియుతంగా ...వత్తైన ... శిక్షకి దణ్ణం పెట్టారు, ...యపతిదారు!

శివాలయం వద్ద సభకు శ్రీ వెంకటేశ్వరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. వృత ...ల ఆత్మశాంతికి మౌనప్రార్థనానంతరం ... వెంకటేశ్వరరెడ్డి ... విజయ ... తీర్మానానుసారం ప్రత్యేక రాష్ట్రం ... శాంతియుతంగా ఉద్యమం కొనసాగించగలమని ప్రకటించారు శాసనసభ్యుడు శ్రీ ... కొటయ్య తనను ... గెల్పించారు కాబట్టి, ... అనుసారం పోవడం తన ధర్మం ... ప్రత్యేకరాష్ట్రమే గౌరవప్రదమ... ప్రత్యేకరాష్ట్రోద్యమాన్ని ... ఉద్యమమంతం హాస్యాస్పద ... తాముకాని, ... మునుస్వామి కాని ... ఇకా కోటేశ్వరుడైన ... గోపాలనాయుడు మంత్రివర్గంలో ... ఉద్యమానికి వెన్నుపోటు పొడుస్తున్నారని శ్రీ కోటయ్య విమర్శించాడు. ...నుండి ముఖ్యని వ్యతిరేకిస్తూ, ... సభలో పాల్గొన్న తనను ...గెస్ నుండి తొలగించలేదని, అది తన ...దృష్టమని శ్రీ కోటయ్య నిర్వేదాన్ని ...కంఠేశాడు!

అద్దంకి ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీ దాసరి ...కాశం తాను ప్రత్యేకరాష్ట్ర వాదినేనని ...పించుకున్నాడు. తాను ఇంతకాలం హైదరాబాదులో ఎందుకు వుండవలసి వచ్చిందో వివరించాడు. ఎట్టి త్యాగాలకైనా ... సిద్ధమేనన్ కూడా అన్నాడు శ్రీ ...కాశం. జనసమా నాయకుడు, ఓం. ఎల్. సి శ్రీ ... లక్ష్మీనారాయణ, వైశ్య ... శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు, జిల్లా అడ్ ... కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మహమ్మద్ ...సం, న్యాయవాదుల శ్రీ మైనంపాటి ...కటేశ్వరరావు, శ్రీ బత్తుల సత్యనారాయణ, నెల్లూరు నాయకుడు శ్రీ టి. సి. ...డయ్య ప్రభృతులు వుపన్యసించారు. ...సనసభ్యులందరూ మూకుమ్మడిగా ...జీనామాచేస్తే, ప్రత్యేక రాష్ట్రం రాక ...పదని శ్రీ కొండయ్య అన్నారు.

ఒంగోలు శాసనసభ్యురాలు శ్రీమతి ...ంగారపు శివరత్నం ఉత్సవంలో ...సేపు నడచి, సభకు హాజరుకాగల ... చెప్పి వెళ్ళిపోయిందట. కాని ఆమె ...సభకు రాలేదు. దాంతో వక్తలందరూ ...మెను గుక్కతిప్పుకుండా విమర్శించిపారేశారు!

...ద్దమ ఒంగోలు ఎం. ఎల్. ఎ. లు ఎవరైనా రాజీనామా ఇస్తే, మూడవదిగా శ్రీమతి శివరత్నం గారిచేత తాను రాజీనామా యిప్పించగలనని శ్రీ శృంగారపు ...శారామయ్యనాయుడు చెప్పారు. ఎందువల్లనో ప్రత్యేకవాదులకు నాయుడుగారిపైన కోపం వున్నట్లుంది; అందువల్లనే ఆయన సినిమాహాలు పోలీస్ రక్షణలో వుంది.

పతాకావిష్కరణ

24 తేదీ కోర్టులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలమీద పతాకావిష్కరణలు జరిగాయి. ...లాకాఫీసుమీద న్యాయవాది శ్రీ మైనంపాటి వెంకటేశ్వరరావు నాయకత్వాన ... గుర విద్యార్థులు; జిల్లాకోర్టుమీద ... ఎస్. ఆర్. శర్మ కళాశాల కమిటీ ...సిడెంటు శ్రీ ఎ. కోటేశ్వరరావు ప్రభృతులు; సబ్‌కోర్టువద్ద సి. ఎస్. ఆర్. శర్మ కళాశాల విద్యార్థి యూనియన్ వైస్‌చేర్మెన్ శ్రీ ఎ. నాగేశ్వరరావు వగైరాలు; గవర్న...మెంటు హాస్పిటల్ వద్ద ... ఎన్. జి. ఓ. ...సం కార్యదర్శి శ్రీ బి. పూర్ణచంద్రరావు-

...న శత వర్ధంతి ... వ్యాసాలు జరిపారు. ...టికే పోలీస్ బందాలను తొలగించి, ...క్కరిని అరెస్టుచేసి, మేజిస్ట్రేటువద్ద హాజరు పరచ..., అందరూ బెయిల్ మీద విడుదల గావించబడినారు.

వారాని మృతికి సంతాపసూచకంగా 25 తేదీ ఒన్నూలో పాక్షికంగా హర్తాళ్ జరిగింది. న్యాయవాదులు, విద్యార్థులు, ఎన్. జి. ఓ. లతో ఒకచిన్న వూరేగింపు కూడా జరిగింది.

ఆంధ్రబ్యాంక్ బ్రాంచి

పి. వి. ఆర్. మునిసిపల్ హైస్కూలు ఎదురు భవనంలో ఆంధ్రబ్యాంకి రెండవ బ్రాంచిని 25 తేదీ వుదయం మాజీ మునిసిపల్ ఛేర్మెన్ శ్రీ కాకా కన్నయ్య ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. తొలుత గుంటూరు జిల్లాలోనే మొదటి బ్రాంచి ఒంగోలులో ప్రారంభించబడిందని, శ్రీ కె. గోపాలరావు గారి ఆధ్వర్యంలో బ్యాంకి ఎంతో అభివృద్ధిచెందిందని శ్రీ కన్నయ్య చెప్పారు. వ్యవసాయదారులకు వుదారంగా సహాయపడుతున్నందుకు బ్యాంకును అభినందించారు.

బ్యాంకి రీజనల్ మేనేజరు శ్రీ ఎ. రామదాస్ ప్రసన్నగుప్త ఇంగ్లీషులో ఇది 288వ బ్రాంచి అని, దేశంలో 272వ శాఖ అని చెప్తూ, బ్యాంకి 1973 లో స్వర్ణోత్సవం జరుపుకో బోతున్నదన్నారు.

శ్రీ బత్తుల సత్యనారాయణమ్మ టాకీసు వీరాంటు శ్రీ జగన్నాథదాసు కృషివల్లనే ఒంగోలుకు రెండవ బ్రాంచి వచ్చిందన్నారు. శ్రీయుతులు బి. రామచంద్రరావు, కరవది వెంకటేశ్వర్లు, గుర్జాల ఆదినారాయణ, బి. వెంకటేశ్వరరెడ్డి గారలుకూడా మాట్లాడారు. అందరూ బ్యాంకి స్థాపకులైన స్వర్గీయ పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని సంస్మరించారు.

ఏజంటు శ్రీ జగన్నాథదాసు అహూతులకు స్వాగతం చెప్పారు; కొత్త బ్రాంచి ఏజంటు శ్రీ రామలింగశాస్త్రిని పరిచయం చేశారు.

కొత్త బ్రాంచి వుదయం 8 నుండి 10 వరకు; సాయంత్రం 3 నుండి 5 వరకు పనిచేస్తుందట.

చీమకుర్తి పరిషత్

20 తేదీ శ్రీ వడ్డి సత్యనారాయణ అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో గ్రామ ఆంధ్ర ప్రజాపరిషత్తు ఈ క్రింది కార్యవర్గంతో ఏర్పాటు చేయబడింది

అధ్యక్షులు - రావిపాటి శేషగిరిరావు; ఉపాధ్యక్షులు - నుంకర రామకృష్ణారెడ్డి, వల్లపోతు వెంకటసుబ్బారావు; ప్రధాన కార్యదర్శి - శిలారి హనుమంతరావు; సహాయ కార్యదర్శులు - షేక్ బాషా, షేక్ అబ్దుల్లా సలాం.

నోటీసు

ప్రస్తుతం కానిశెట్టి తాలూకా పిడుగుళ్ల కాపురస్తురాలు కర్నాటి కొండయ్య భార్య రమణమ్మ ఇచ్చిన నంతాయిషీమేరకు చేసిన ప్రకటన నా క్లెయింటు రాలి భర్త కొండయ్య మానసిక స్థితి సరిగాలేదని, ఆతని తాలూకు ఆస్తికూడా తాలూకా పెదఅన్నలూరు, వెంగపాడు మజరా, కమ్మవారిపాలెం గ్రామంలో భూములలో మా క్లెయింటు దారురాలికి ఆమె కొమారునిద్వారా సంక్రమించిన వగభాగము ఆస్తిన్ని ఆమె స్వాధీనము నిదానంలో వున్నది సదరు ఆస్తిని యెవరు పరాధీనముచేయుటకు హక్కులేదు. సదరు కొండయ్య చేత మోసముచేసి యెవ్వరైనా కాగితములు వాయించుకొన్నను అవి చెల్లనేరవు

—పి. ఆదినారాయణమూర్తి, అడ్వకేటు.

A HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS

MODERN STORES
TRUNK ROAD,
NELLORE

Phone: 421 - Estd: 1944
Dealers:
BINNY - METTUR

బలాదిలేహ్యం

నరముల బలహీనత, నిస్సార, గుండెదడ, బ్లడ్‌ప్రెషరు మొ॥ పోగొట్టి, బలము రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును.
400 గ్రాముల సీసా రు 11-25 లు
200 గ్రాముల సీసా రు 6-00 లు
అన్ని మందుల షాపులలో దొరుకును.
జనార్దన ఆయుర్వేద నిలయం.
కలువాయ (పోస్టు). నెల్లూరు (జిల్లా)

కుటుంబ నియంత్రణ

గురించి మీకు సమగ్రంగా తెలుసునా?

తెలిస్తే ఇది చదవ నవసరం లేదు. తెలిసినా ఆమలులో పెట్టని వారిలో మీరు ఒకరయితే ఇది చదవాలి.

కొద్దిగా తెలిసి, అందువల్ల దానిని అవలంబించకపోయినవారయితే మమ్మలను కలుసుకోండి. మీ ప్రశ్నలకు సమాధానాలిచ్చేందుకూ మీ అనుమానాలు తీర్చేందుకు సందేహాలు పరిష్కరించేందుకు మేము ఉన్నాము.

డాక్టరు మీ సమస్యలు తెలుసుకుని, మీకు తగిన సలహాలిస్తారు. మీరే ప్రశ్న అయినా అడగవచ్చు.

davp 72/460

జై ఆంధ్ర-వార్తలు, విశేషాలు (5వ పేజీ తరువాయి)

కాకానికి సింహపురి శ్రద్ధాంజలి

దని; లేకపోయినా సంక్రాంతినాటికి ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రం రాబోయిద్ది, ఇప్పుడు నమ్మిన పాల్గొన్న ఉద్యోగులందరికీ ప్రత్యేకాంధ్రలో ప్రమోషన్లు వుంటాయని 'ఆశ' చూపి దాడు.

తర్వాత శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి వసంగంలో ఎక్కువభాగం వ్యక్తిగత దూషణల్తో నిండిపోయింది. మంత్రిపదవు కోసం కాచుకొని వున్నవాళ్ళ 'లక్ష్మీనరసింహా సే.' లో కలిసిపోయారట; వాళ్ళు తిరిగి వస్తే వ్యభిచార్యలా చనాల్తో ఊరేగింపుగా స్మశానవాటికకు సాగనంపాలట; గాజులు, పసుపు కుంకుమ యివ్వాలట, పత్రికల పైన లని ప్రకటనలు చేయాలట లక్ష్మీకాంతమ్మ పతివ్రతికి జోహారు లర్పించాలట. ఇవన్నీ ఎవరైనా పిలకాయలు - అల్లరి పిలకాయలు - హోస్టళ్లలో, హాస్టళ్లలో అనుకొనే మాటలు శాసన సభ్యుడు, అంతలోనూ ప్రతిపక్షనాయకుడు, 20, 30 వేలమంది బహిరంగసభలో, ఆంధ్రుల భవిష్యత్తు సంబంధించిన సమస్యను చర్చించుకొనే సభలో ఎన్నికల సభలో అనవలసిన మాటలుకావు. ఇవి బాధ్యతారహితమే కాదు; సభ్యతా హీనంకూడా లక్ష్మీకాంతమ్మను గురించి ఆయనన్న మాటలు ఇక్కడ ఉటంకించడానికి సభ్యత సంస్కారం అడ్డువస్తున్నాయి ఒకవేళ మేము వ్రాసినా దాన్ని మీరు చదవలేరు. బిత్తరపోవాల్సిందే సహించపోరు ఈ ఉద్యమం పుణ్యమా అని శ్రీనివాసులురెడ్డి తారాజువ్వలాగా పైకి వచ్చారు. ప్రథమస్థానం రాకపోయినా, ఉపనాయకత్వ శ్రేణిని పొందగలిగాడు. జనంలో మంచి గ్లామర్ తెచ్చుకోగలిగాడు. చదువుకొన్న వాడు గనుక ఆ స్థాయికి తగినట్టు వ్యవహరించి, ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగ పరచుకొంటాడని ఆ పేరు మంచి భవిష్యత్తుకు పునాదులు వేసుకోడానికి హుందాగా దర్పంగా సంస్కారవంతంగా వ్యవహరించగలడని ఊహించాము. కాని సీనయ్య ప్రసంగాలు అందుకు భిన్నంగా వున్నాయి. అతని చదువు, బాధ్యతలు ఎట్లాపొయ్యాయా అని ఆశ్చర్యం కల్గించేవిధంగావున్నాయి జనం చప్పట్లుకొట్టవచ్చు; తాత్కాలికంగా సంతోషించవచ్చు కాని అది సీనయ్య స్థాయికి గిట్టరాయి కాలేదు ఉద్యమం గురించి మాట్లాడవచ్చు; జనాన్ని రెచ్చగొట్టవచ్చు; ప్రభుత్వాన్ని దుమ్మెత్తిపోయవచ్చు; నాయకులను తూర్పారబట్టవచ్చు కానీ అసహ్యంగా, అసభ్యంగా, బజారుస్థాయికి దిగి మాట్లాడుకోవడం మనిషికి పెద్దరికం కాదు.

సీనయ్య ఈ విషయం గుర్తించడం మంచిది.

శ్రీ బి. వి. రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వోద్యోగుల నాయకుడుగానే, అగిటు దాటకుండానే ప్రసంగించడం హర్షనీయం. తాత్కాలికంగా త్యాగాలు చేయడానికి స్త్రీలు సిద్ధపడాలంటూ, తెలంగాణా ముగ్గురి నిధులన్న లెక్కలు చూపించారు, ఏటా 25 వేల కోట్లు ఆంధ్రులసొమ్ము తెలంగాణాలో ఖర్చు పెట్టబడుతూ ఉంది - అంటూ తాను యిచ్చిన లెక్కలు తప్పని ఎవ్వరూ కూడా చెప్పడంలేదన్నారు.

కాకినాడ శాసనసభ్యుడు శ్రీ సి. వి. కె. రావు ప్రభుత్వాన్ని దిగ్బంధం చేయాలి; పన్నులు కట్టకుండా ప్రతిఘటించాలి- అన్నారు తర్వాత మంగళగిరి సమితి రాజా శ్రీ బి. గంగాధరరెడ్డి దాదాపు శ్రీనివాసులురెడ్డి ధోరణిలోనే సాగిపోయాడు. జనం చప్పట్లకోసం ఈ విద్యావంతులు ఎంత దిగజారడానికైనా వెనుదీసేటట్టులేరు! గంగాధరరెడ్డి మాటలను కూడా మేము ఖండించివేయక తప్పదు.

తర్వాత అన్నదాత మాధవరావు జనసంఘం కూడా ప్రత్యేకాంధ్ర ఉద్యమంలో కలిసిపోతుందని ప్రకటించాడు. ఇంకా వివిధ ఉద్యోగ సంఘ ప్రతినిధులు తదితరులు ప్రసంగించారు. సభ ముగింపుకు వచ్చేముందే విజయవాడ కాల్పుల వార్త అందింది దాంతో వాతావరణం కాస్త ఉద్రిక్తమైంది. సంతాప తీర్మానాల్తో సభ ముగిసింది.

* * *

26 సాయంకాలం వి. ఆర్. కాలేజి మైదానంలో చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ ఆధ్వర్యాన, శ్రీ ఆరెల్ రెడ్డి అధ్యక్షతన శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం సంతాపసభ జరిగింది. శ్రీ సి. సి సుబ్బరాయుడు, శ్రీ మరపూరు కోదండరామరెడ్డి, శ్రీ ఇ. వి. చిన్నయ్య, ఆకుల సుబ్రహ్మణ్యం, వగైరాలు ప్రసంగించారు. ఎవరో ఒకాయన ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేస్తాను; పోలీసులు బలవంతంగా ఎత్తుకపోయి హాస్పిటల్లో వెయ్యకుండా మీరు హామీ యివ్వండి - అని సుబ్బరాయుడుగార్ని ఉడకాడిస్తున్నాడట మనం ఆలోచించుకొని ఆ హామీ యిస్తే ఆయన దీక్షకు దిగతాడని సుబ్బరాయుడు గారి ప్రకటన.

* * *

కావలిలో 18 తేది నుండి ప్రారంభమైన రిలేదీక్షలు యింకా కొనసాగుతూనే వున్నాయి. స్త్రీలు, 10, 15 ఏళ్ల పిల్లలు కూడాచేస్తున్నారు. వచ్చేపోయే బస్సులను, లారీలను అపిడబ్బులువసూలు చేస్తున్నారట 24 తేది శ్రీ బి బి రావకృష్ణారావువచ్చి దీక్షాశిబిరంవద్ద సభలో పాల్గొన్నారు. 25 తేది మధ్యాహ్నం శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు, శ్రీ పి వి. కె రావు వచ్చి దీక్షాపరులను పరామర్శించిరాన్నారు. సాయంకాలం కాకాని సంతాపసభజరిగింది రిలేదీక్షలకు గిరాకీ ఎక్కువగానే వుందట; పెద్దఖ్యాత్యందట

రిటైర్డు హెడ్మాస్టర్లు శ్రీ సి రామస్వామిరావు, శ్రీ బి వాసుదేవరావు; రిటైర్డుటీచరు శ్రీ కె సుందరరావశర్మ; మునిసిపల్ వైస్ చేర్మన్ శ్రీ వి. నాగేశం వగైరాలు దీక్షబూనినవారిలో కొందరు.

20 తేది బంద్ సందర్భంగా సమితి కార్యాలయావరణంలో తోట రామమూర్తి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శాసన సభ్యుడు గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు, మాజీ సమితి రాజా ఆద్యపరెడ్డి మాజీ ఎం. ఎల్. ఎ. సుద్యానాయుడు, కాంగెస్సొషలిస్టు ఎం మాధవరావు, లాయరు ధారా నరసింహశాస్త్రి, మానె సుబ్రహ్మణ్యం వగైరాలు ఉడుకుడుకు ఉపన్యాసాలు చేశారు

* * *

పొదలకూరు 22 తేదిన బంద్ అయింది పెద్ద ఊరేగింపు; సమితి ఆఫీసు మీద 'జైఆంధ్ర' పతాకావిష్కరణ. సమితి సూపర్ వైజరు టి. రామనయ్య, వర్క్ ఇన్‌స్పెక్టరు వి వీరారెడ్డి, టి. మస్తానయ్యలను అరెస్టుచేశారు. పొదలకూర్లో ఎప్పుడూ యింత సంచలనం లేదట.

* * *

వెంకటగిరిలో 24 స్థానిక సంస్థల తరఫున 26 తేది బంద్ జరుపబడింది బస్సుల రాకపోకలు, అంగళ్ళు, హోటళ్ళు అన్నీ బంద్ అయ్యాయి. సాయంకాలం పుహారు వెయ్యమందితో ఊరేగింపు బయలుదేరి, తాలూకాఫీసుమీద 8, సమితి కార్యాలయం మీద ఒకటి 'జైఆంధ్ర' జెండాలు ఎగరేశారు ఆ సందర్భంలో అనపల్లి మోహన్ దాసు, వురం భాస్కరరావు, భీకం వెంకటేశ్వర్లు, బద్రి రవీంద్రనాథ్, అవుల సుబ్రహ్మణ్యం, గొడా శ్రీనివాసులు కె చెంచయ్యలను అరెస్టుచేసి వదిలేశారు కె ఎల్. నారాయణరావు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో వెంకటగిరి ఉపసర్పంచ్ బండారు సుబ్బరాయలు, పంచాయతీ సభ్యులు పి. గోవర్ధననాయుడు, వేగూరి రుక్మిణమ్మ, డాక్టరు సుబ్బారావు; సమితి సభ్యుడు మోహన్‌దాసు; దగ్గవోలు సర్పంచ్ సుబ్బరామయ్య; యాతలూరు, వల్లివేడు పంచాయతీ సభ్యులు టి వెంకటసుబ్బయ్య, బి సున్నారెడ్డి రాజీనామాలు చేశారు 20 తేది నుండి ప్రారంభమైన నిరాహారదీక్షలు నిరాఘాటంగా సాగుతున్నాయి.

* * *

డాక్టర్ జగదీశ్ - సౌభాగ్యవతి ఉమ

రాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరి కుమార్తె శ్రీమతి స్వరాజ్య - వన శ్రీ వెన్నెలకంటి రామచంద్ర కుమారత స్వర్గీయ గోపాలస్వామిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి ఉమకు; ఆల్ ఇండియా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్ (ఢిల్లీ) డైరెక్టరు డాక్టర్ వి. రామలింగస్వామి కుమారుడు డాక్టర్ జగదీశ్‌కు 15 తేది ఢిల్లీలోని రాష్ట్రపతి భవనంలో శాస్త్రోక్తంగా వివాహం జరిగింది.

చిత్రంలో అమ్మాయి ఉమ, గిరిగారి సతీమణి శ్రీమతి సరస్వతిబాయ్, అబ్బాయి జగదీశ్

గూడూరులో 25 తేది ఉద్యమకారులు పెద్దగుంపుగావెళ్లి టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజిని ముట్టడించి, మూయించారు. తర్వాత సబ్ కలెక్టరాఫీసుమీద జైఆంధ్ర పతాకాన్ని, కాకాని మృతికి సంతాపసూచకంగా నల్ల

—తరువ 7 వ పేజీలో

FOR PONGAL

ARRIVED NEW DESIGNS

BOMBAY DYEING
Phone: 1039

GWALIOR SUITING
TERENESHO

Twin Show Rooms
Trunk Road, Nellore.

సంక్రాంతికి

డి. సి. యం. చీరలు

అందంలోనూ, నాణ్యతలోనూ మరియు
మన్నికలోనూ పేరెన్నికగన్నవి

డి. సి. యం. చీరలు

మీ అభిరుచులకు అనుగుణంగా,
ఆకర్షణీయమైన డిజైన్లలో

ట్రింకా రూబియా, ఫుల్ వాయిల్, హాఫ్ వాయిల్
మరెన్నోరకాల చీరలు వచ్చినవి

ఇవిగాక పాప్లిన్, మెటాడర్, స్క్వేర్, టెరికాట్ సూటింగులు, షర్టింగులు పేరెన్నికగన్న డి.సి.యం. టవల్సు, ఫర్నిషింగ్సుగలవు

ఒక్కసారి మా షో రూమును దర్శించండి
డి. సి. యం. బట్టలు అన్నివిధాలా
సాటిలేనివని రుజువుకాగలదు.
మిల్లుధరలకే లభించగలవు.

డి. సి. యం. షో రూము

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Press, 170, Tipparajuvari Street, Nellore (A. P.)